VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 53 — Vol. LII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, toukok. 9 p. — Thursday, May 9, 1968

Washington-Hanoi keskustelu alkaa

Ensimmäinen kohtaaminen Pariisissa tapahtunee jo perjantaina; keskustelut voivat kehittyä neuvotteluksi

Pariisi. — Ranskan ulkoministeri Maurice Couve de Murville ilmaisi keskiviikkona toivomuksen, että Pariisissa todennäköisesti perjantaina alkavat alustavat keskustelut rauhanneuvottelujen aloittamiseksi kehittyvät täysimittaisiksi rauhanneuvotteluiksi Vietnamin sodasta.

Nyt alkaviin keskusteluihin osallistuu vain Pohjois-Vietnamin ja Yhdysvaltain edustajat. Ulkoministeri de Murville antoi kuitenkin ymmärtää, että nämä alustavat keskustelut voivat myöhemmin kehittyä varsinaisiksi rauhanneuvotteluiksi. Hän perusteli tätä sillä, ettei kummankaan osapuolen Washingtonin ja Hanoin toimesta ole tehty mitään valmisteluja paikan vaihtamiseksi mikäli on puhe alustavista keskusteluista siirtymisestä varsinaisiin rauhanneuvotteluihin.

Tässä yhteydessä on kuitenkin palautettu mieleen, että silloin kun Hanoi hyväksyi Ranskan ehdotuksen, että alustavat keskustelut rauhanneuvottelujen aloittamiseksi pidettäisiin Pariisissa, Pohjois-Vietnam määritteli näiden keskustelujen tehtäväksi "määritellä Yhdysvaltain kanssa Yhdysvaltain pommituksen ja muiden sotatoimien ehdoton lopettaminen Pohjois-Vietnamin kaikkia osia vastaan".

Sitten, selitettiin Hanoin tiedonannossa, "aloitetaan keskustelut molempia osapuolia koskevista muista asioista".

Pohjois-Vietnamin neuvottelukunnan edustajia on jo saapunut Pariisiin.

Ranskalaisdiplomaatit ovat yksityiskeskusteluissa ilmaisseet mielipiteen, että Averell Harrimanin ja Xuan Thuyn väliset keskustelut voivat kehittyä ja jatkua niin, että päästään neuvotteluun sodan lopettamisesta.

Erään diplomaatin kerrotaan sanoneen, että ensimmäinen kohtaaminen voi helposti kehittyä täydeksi rauhanneuvotteluksi niin, että niiden välillä on vain muutaman päivän odotusaika. Mutta hänkään ei esittänyt mitään arviota siitä, kuinka kauan kuluu aikaa alustaviin keskusteluihin. Jotkut diplomaattipiirit ovat Washingtonissa ilmaisseet käsityksen, että neuvottelut voivat pitkittyä vuoden loppuun saakka ja sitäkin kauemman.

Neuvostoliiton suurlähettiläs Mikhail Smirnovski kohtasi Lontoossa Britannian ulkoministeri Michael Stewartin ja hänen kerrotaan sanoneen, että NL on valmiina pitämään läheistä yhteyttä Britannian kanssa Pariisin neuvottelujen tiimoilta.

Peking tuntuu suhtautuvan hyvin kylmästi Pariisin keskusteluihin. Vaikka Pohjois-Vietnamin edustajia on jo Pariisissa, Kiina ei ole sanonut asiasta mitään vaan esiintyy ikäänkuin keskustelujen alkamisesta ei olisi mitään tietoa.

Johnsonin avustajaa pyydetty ryhtymään toryjen ehdokkaaksi

Ottawa. — Konservatiivipuolueen johtaja Robert Stanfield on esittänyt Marcel Faribaultille henkilökohtaisen vetoomuksen, että hän ryhtyisi konservatiivipuolueen ehdokkaaksi kesäkuun 25. päivän vaaleissa.

Montreallilainen finanssimies Faribault on Quebecin Union Nationale puolueen hallituksen valtiosäänneasiain neuvonantaja. Hän on 59 vuotias, Canadian General Trustin presidentti. Hänen sanotaan kieltäytyneen liittohallituksen ministerisalkun vastaanottamisesta John Diefenbakerin pääministerikaudella.

Sairaalapaikat pikemmin vapaiksi -- tri Dymond

Jos lääkärien toimesta ei sairasvuoteita vapauteta pikemmin, hallitus muodostaa erikoisia kotiuttamis-tribunaaleja

Toronto. — Ontariossa muodostetaan erikoisia tribunaaleja, jotka päättävät, kuinka kauan potilaat saavat olla sairaalassa, jos lääkärit eivät käytä paremmin harkintakykyä, sanoi Ontarion maakuntahallituksen terveysministeri tri Mitthew Dymond maanantaina.

"Se on surun päivä kun tämä toteutuu, mutta minä olen valmiina sen järjestämiseen", sanoi tri Dymond lainlaatijakunnan istunnossa.

Hän sanoi lääkärien olevan osittain vastuussa sairaalakustannusten jatkuvasta kohoamisesta — $78 miljoonaa tänä vuonna — sikäli että he ovat tarpeettoman hitaita potilaittensa sairaalahoidosta vapauttamisessa. Yksinomaan lääkärit ovat vastuussa siitä, kuinka kauan potilaita pidetään sairaaloissa, hän sanoi.

"Jos lääkärit eivät tee mitään sairaalavuoteiden ylimääräisen käytön suhteen, me tulemme muodostamaan lääketieteellisiä tribunaaleja, jotka tutkivat pitkäaikaisia potilaita ja antavat niiden lääkärien yli päätöksensä, jos katsovat sen tarpeelliseksi", sanoi tri Dymond.

Hän sanoi hallituksen rohkaisevan Ontarion sairaaloita järjestämään kotihoito-ohjelmia, jotka olisivat OHSC:n maksujen alaisia ja joiden perusteella potilaat voisi poistua sairaalasta aikaisemmin.

St. Joseph's sairaalan puhemies, Mary Louise sanoi, että tri Dymondin ajatus tuntuu järkevältä, mutta hän sanoi ihmettelevänsä sitä miten tätä ohjelmaa toteutetaan käytännössä, sillä "käsiteltävänä on aina ihmisiä eikä laitteita".

Hän sanoi miettivänsä sitä, onko hallitus valmiina ottamaan vastuun siitä, jos sen muodostama tribunaali sanoo, että joku potilas on ollut liian kauan sairaalassa — ja jos "jotakin tapahtuu" sairaalasta vapauttamisen jälkeen?

Dymond sai tukea Sudburya edustavalta Elmer Sophalta (L) joka väitti, että sairalatiloja väärinkäytetään lääkärien toimesta, jotka vievät sairaalaan toivottomasti sairaita ihmisiä "joiden pitäisi saada kuolla rakkaimpiensa luona kotonaan".

Hän sanoi isänsä saaneen 84-vuotiaana kuolintaudin ja päässeen perheensä pyynnöstä pois sairaalasta kotiin kuolemaan. Hän sanoi tällaisten kuolemansairauksien aiheuttavan suuria menoja yhdyskunnalle.

Quebec jatkaa edelleen ennakkopäätösten tekoa

Näin sanoi pääministeri Johnson korostaen ettei BNA laki sano mitään opetusalaa koskevista kansainvälisistä edustuksista

Montreal. — Quebec jatkaa ennakkopäätösten toteuttamista kansainvälisissä suhteissa, kunnes Canadaan saadaan uusi perustuslaki, missä kunnioitetaan maakunnallisia yksinoikeuksia ja Canadan yleisetuja, sanoi pääministeri Daniel Jonson maanantaina.

Puhuen kauppakamarin kokouksessa Montrealissa, mr. Johnson sanoi, että Quebecin äskettäiset kansainväliset siirrot ovat olleet tarpeellisia, laillisia ja kohtuullisia Canadan kansalaisten enemmistön mielestä. Hän sanoi, että jos perustuslaillisista muutoksista keskustellaan yhtenäisyyden ja yhteenymmärryksen asianomaisessa ilmapiirissä, "meidän tulee välttää nostattamasta 'hyödyttömiä myrskyjä'" ja tuomitsemasta Quebecia "vallankumouksellisista teoista."

Hän ei viitannut välittömästi Quebecin oikeusministerin Pariisissa pidettyyn kansainväliseen kokoukseen sellaisissa tapauksissa, mutta hän puhui laajasti Quebecin kansainvälisistä oikeuksista erikoisesti opetusasioissa.

Hän sanoi, että Quebecilla on ollut "yksinvalta" — sen vuoksi hallintovalta — opetusasioista vuodesta 1867 alkaen. Näitä valtuuksia käytettiin alunperin sisäpoliittisesti mutta nykymaailmassa se ei ole enää mahdollista.

"Olosuhteet ja tarpeet ovat radikaalisesti muuttuneet. Me emme voi kauempaa toimia tyhjiössä. Jos mielimme edistyä, meidän tulee laajentaa yhteyksiä ja siteitä muiden maiden kanssa ja muiden maiden kanssa."

Ranskalaisperinteiden vuoksi Quebecilla täytyy olla välittömät ja jatkuvat yhteydet ranskankieltä puhuviin maihin, selitti mr. Johnson. Mutta Quebecilla on kiintymystä myös englanninkielisiin maihin siksi kun sillä on vastavelvollisuuksia englanninkieliseen väestöosaan nähden.

Pääministeri Johnsonin mielestä Canada ei ole unitaarinen (jatkamaton) valtio vaan liittovaltio, minkä kahdella hallitusportaalla on vissejä hallinto-oikeuksia, eikä BNA laki sano mitään opetusasiain kansainvälisestä edustuksesta.

"Mutta mikäli on puhe opetusasioista, mitä voi liittohallitus niistä sanoa, sillä peruslain mukaan sillä ei ole minkäänlaisia päätösoikeuksia niistä asioista."

Mr. Johnson sanoi, että kun asiasta ei ole mitään perustuslaillista määritelmää, silloin voidaan opetusasiain edustuskysymys ratkaista vain ennakkopäätösten perusteella.

VIIME TIEDOT

Houston. — St. Luke's sairaalan yksi kolmesta sydänsiirtopotilaasta kuoli keskiviikkona, mutta sairaalan lääkäri sanoi potilaan sydämen olleen sellaisessa kunnossa, että sitä olisi voitu vieläkin käyttää sydänsiirrossa. 48-vuotiaan James Cobbin kuolema selitettiin alustavasti tartunnan ja erään lääkkeen aiheuttamaksi. Kysymys on lääkkeestä joka auttaa kehoa vastaanottamaan vieraan elimen. Kahden muun sydänsiirtopotilaan sanotaan toipuvan samassa sairaalassa tyydyttävästi.

Saigon. — Yhdysvaltalaisjoukkoja lähetettiin keskiviikkona Saigonin lounaisosassa olevaan esikaupunkiin mistä pelätään tulevan Vietkong-partisaanien suurhyökkäys Saigoniin. Saigonin keskuksessa kuultiin varhain torstaiaamuna räjähdysääniä. Etelä-Vietnamin pohjoisosassa vietnamilaiset isänmaanpuolustajat hyökkäsivät yhdysvaltalaisia sotatukiasemia vastaan Danangissa ja Quong Trissa.

Ottawa. — Konservatiivien johtaja Robert Stanfield sanoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa keskiviikkona, että jos hänen puolueensa tulee valituksi hallitukseen, se tulee yhdistämään noin 40 liitto- ja maakuntahallitusten alaista elintä, jotka toimivat vesistöjen ja ilman saastutuksen estämiseksi.

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau julkaisi keskiviikkona 75 sivua käsittävän englannin- ja ranskankielisen kirjan, missä käsitellään liittohallituksen ja Quebecin maakuntahallituksen välistä kiistakysymystä kansainvälisiin opetuskonferensseihin osallistumisesta. Kirjassa ilmaistaan liittohallituksen mielipide siitä, miksi Quebecin osallistuminen mainitunlaisiin kansainvälisiin konferensseihin uhkaa vakavasti liittovaltion perustusta. Samassa kirjassa sanotaan, että siinä esitetyt katsantokannat tulevat liitto- ja maakuntahallitusten konferenssin käsiteltäväksi maan perustuslaillisista asioista keskusteltaessa.

Unionistit vaativat eroamaan sekä NATOsta että NORADista

Vaativat Yhdysvaltoja lopettamaan Vietnamin sodan ja Canadaa luopumaan aseiden myynnistä Yhdysvalloille

Toronto. — CLC:n edustajakokouksessa käytiin tiistaina vilkas keskustelu ulkopoliittisista kysymyksistä monen edustajan esittäen toivomuksen, että johdon ehdottamaa lausuntoluonnosta pitäisi muokata täsmällisemmäksi ja määrätietoisemmaksi. Käydyn keskustelun perusteella kokoukselle esitetty päätöslauselma kansainvälisistä asioista lähetettiin "liian heikkona" takaisin komiteakäsittelyyn.

Keskusteluun osallistuneet edustajat vaativat kannan määrittelyä siitä, että Canadasta ei saa myydä Yhdysvalloille aseita Vietnamissa käytettäväksi, että CLC:n toimesta ryhdytään järjestämään kulttuurivaihdoksia sosialististen maiden ammattiyhdistysliikkeiden kanssa ja että Canada eroaa sekä NATOsta että NORADista.

Kokouksen päättäväisyyttä Yhdysvaltain sotapolitiikkaa vastaan voimistutti se kun edustajiston joukossa oli nyt terästyöläisten unioniin liittyneen entisen Mine Millin edustajat. Vasemmistolaisuutta vahvisti myös takaisin CLC:n jäsenyyteen tulleen Vancouver Civil Employees unionin ulkotyöläisten edustajat jne.

Vaikka kokoukselle oli tullut seitsemän sellaista päätöslauselmaehdotusta, missä vaaditaan aseiden myyntikieltoa Yhdysvaltoja vastaan, edustajakokoukselle esitetyssä päätöslauselmaehdotuksessa ei ollut mitään mainintaa asiasta.

Terästyöläisten unionin — United Steelworkers of American — konferenssissa hyväksyttiin viime viikolla kanta, jonka mukaan on pyrittävä uudenlaisiin suhteisiin sosialististen maiden kanssa. Tätä suuntaa edusti terästyöläisten apulaisjohtaja Eamon Park joka sanoi, että CLC:n edustajakokoukselle esitetty päätöslauselmaluonnos ei vastaa mitenkään yhteenveto maailman tilanteesta sellaisena, mitä se oli viisi vuotta sitten, mutta on vanhentunut maailman nykytilanteessa.

Hänen mielestään ehdotus NATO-suhteiden tarkistamiseksi ja NORADin tehokkuuden tutkimiseksi on vain sanahelinää. "Selvää on, että osallistuminen NORADiin on meidän kannaltamme hyödytöntä. Miksi ei komitea esitä selvää lausuntoa siitä", sanoi mr. Park.

Hän viittasi siihen, että asiakirjassa ole mitään viittausta siihen että on tarpeellista järjestää kulttuurivaihtoja rautaesirippu-rajan yli. Hän sanoi, että CLC:n hyväksyttäväksi esitetty asiakirja heijastaa vielä "kylmän sodan" ilmapiiriä. Nykytilanteen tragediana on se, että AFL-CIO:n johto on USA:n ulkoministeriön kannasta oikealla, sanoi mr. Park

CLC:n varapresidentti Joe Morris, joka hoitaa kongressin kansainvälisen jaoston asioita, sanoi puheenvuoronsa yhteydessä, että CLC ei kannata aseiden myyntiä Yhdysvalloille Vietnamissa käyttämistä varten.

"Mutta meidän tulee olla realisteja", hän väitti. "Tosiasia on, että meidän täytyy käyttää vaikutusvaltaamme siellä missä voimme . . . kansainvälisen ammattiyhdistysliikkeen välityksellä ja kansallisesti hallituksemme kautta."

Vancouverin ulkotyöläisten unionin edustaja Jack Phillips sanoi olevansa iloinen kuullessaan, että mr. Morris vastustaa aseiden myyntiä Yhdysvalloille Vietnamissa käyttämistä varten, "mutta miksi ei sitä sanota avoimesti", hän kysyi.

"Me tarvitsemme enemmän itsenäisyyttä ja vähemmän alistumista Setä Samuliin nähden", hän lisäsi.

Mr Morris sanoi CLC:n johtokunnan keskustelleen kulttuurivaihdosta sosialististen maiden ammattiyhdistysliikkeden kanssa ja että asia on esitetty Vapaitten ammattiyhdistysten liiton harkittavaksi, mikä keskustelee asiasta heinäkuussa pidettävässä kokouksessa. Mainittu "vapaitten ammattiyhdistysten liitto" vastustaa kylmän sodan ohjelman pohjalla tällaista kulttuurivaihtoa.

Jotkut edustajat sanoivat, että edustajakokoukselle esitetty asiakirja kansainvälisistä kysymyksistä on kirjoitettu paremminkin "liberaalien kuin työväenliikkeen kielellä".

Manitoban työväenliiton (Manitoba Federation of Labour) presidentti Jimmy James sanoi CLC:n saaneen kutsun edustajan lähettämiseksi Moskovan vappujuhlille, mutta CLC:n johtokunta eittosi sen. Hän sanoi että tämä kielteinen päätös oli häpeällinen teko, ja selitti, että CLC:n johtajien pitäisi mennä käymään kommunistimaissa.

Terästyöläisten unionin No. 663 osaston edustaja Ronald Forking, Britanniasta B. C. kysyi:

"Miksi ei vedota toiminnan komiteain perustamiseksi Vietnamin asiassa? Haluammeko me sitä, että Canada myy edelleen aseita Vietnamissa käytettäväksi ja toimii kuin vakoilijana Kansainvälisessä valvontakomissionissa?"

Kokoukselle esitetyssä ohjelmaluonnoksessa tervehditään Vietnamin kysymyksen keskustelujen aloittamista ja kehoitetaan "tasapuolisesti" sekä Yhdysvaltoja että Pohjois-Vietnamia vastaamaan puheensa teoilla.

Hevosen juoksu diskvalifoitiin lääkitsemisestä

Louisville, Ky. — Lauantaina Kentucky Derby-ratsastuskilpailun voittanut Dancer's Image-hevonen diskvalifioitiin tiistaina ja määriteltiin kilpailussa viimeksi jääneeksi sen syytöksen perusteella, että hevoselle oli annettu ennen kilpailua jotakin kivun tuntoa estävää lääkettä.

Churchill Downsin virkailijat antoivat nyt $125,00 palkinnon lauantaina toiseksi sijoittuneelle Calumet-tallin Forward Pass-hevoselle.

Dancer's Immagein, viimevuotisen 2-vuotiaiden Canadan mestarin omistaja, bostonilainen Peter Fuller väitti, että hän ei ole tietoinen miten hevonen sai mainittua lääkeainetta.

Saatujen tietojen mukaan osavaltion kilpa-ajokomissionin eräs kemisti oli analysoinut kilpailun jälkeen Dancer's Imagen virtsan ja todennut sen käsittäneen "phenylbutazonea tai sitä vastaavaa" ainetta. Phenylbutazone tunnetaan kivun tappajana.

Tämä oli 49-vuotisen historian aikana ensimmäinen kerta jolloin hevonen diskvalifioidaan lääkkeiden väärinkäytön johdosta.

Louisvellelainen tri. Alex Harthill, Pohjois-Amerikan eräs johtava eläinlääkäri, joka antoi ennen kilpailun alkua hoitoa Dancer's Imagen kipeään nilkkaan, oli tyrmistynyt uutisen kuultuaan.

Hän sanoi olevansa täysin yllättyneen ja sanoi että mitä "tahansa on tapahtunut, se on tapahtunut vahingossa. Tämä hevonen ei saanut mitään muuta kuin normaalia nilkkahoitoa" hän selitti.

UNIOSODAN ASEMESTA TULIKIN KOMPROMISSI

CLCn keskusjohdon ja sen alaisen Quebecin liiton välinen kiista sovittiin

Toronto. — Eräitten sanomalehtien voimaperäisesti povailemasta ammattiyhdistysliikkeen uudesta "sisällissodasta" ei tullutkaan mitään, kun CLC:n kansallinen johtokunta ja CLC:n alainen Quebecin työväenliitto tekivät kulissientakaisten neuvottelujen perusteella kompromissiratkaisun mainitun maakuntajärjestön autonomisia oikeuksia koskevasta kiistasta

Tehdyn sopimuksen perustana on, että 1,500,000 työläistä edustava CLC ja sen alainen Quebecin työväenliitto (Quebec Federation of Labour) mikä edustaa 225,000 työläistä, kääntyvät yhteisvoimin toisen quebecilaisen ammattiyhdistysliiton, Confederation of National Unionsin puoleen tarkoituksella päästä sopimukseen ammattiyhdistys liikkeen eri haarojen välisen "sisällissodan" lopettamisesta Quebecissa.

CLC:n edustajakokouksen alussa suurta huomiota osakseen saanut kiista alkoi viitisen vuotta sitten, jolloin edellämainitut quebecilaiset ammattiyhdistysliitot tekivät alustavan "rauhansopimuksen".

CLC:n johto omaksui silloin ja on omaksunut tähän asti sen kannan, että Quebecin työväenliitto ylitti toimintavaltuutensa silloin kun se teki yllämainitun alustavan "rauhan sopimuksen" CNTU:n kanssa. Työväenliitto hylkäsi kuitenkin tämän katsomuksen ja sen presidentti Louis Laberge erosi CLC:n varapresidentin toimesta.

Laberge selitti tiistaina, että kompromissiratkaisun suunnitteli ja laati ryhmä ammattiyhdistysmiehiä, joihin lukeutui myös hatuntekijäin unionin edustaja Maurice Silkof sekä paperi- ja paperipuutyöläisten unionin edustaja Henry Lorrain. Quebecin edustajisto hyväksyi tiistaiaamuna kompromissiehdotuksen yksimielisesti. CLC:n edustajakokous hyväksyi sen myöhemmin päivällä.

CLC:n vt. presidentti Donald MacDonald sanoi, että tämä "kompromissipäätös on yksi tärkein tälle edustajakokoukselle esitettävä päätöslauselmaehdotus".

Tämän kompromissipäätöksen mukaan Quebecin unio-osastoille jäisi oikeus muuttaa yhdestä ammattiyhdistysliitosta toiseen jos voidaan sovittelijan toimesta todeta, ettei heidän kieli- ja kulttuurioikeuksiaan kunnioiteta liitossa, mihin he kuuluvat.

Quebecin kahteen erilliseen ammattiyhdistyskeskukseen kuuluvat liitot ja paikallisosastot ovat käyneet "reittaus" eli hajoitus- ja valloituskampanjaa toinen toisiaan vastaan — ja kysymys on tämän kannibalismin lopettamisesta yhteisten sopimusten puitteissa

25 MIESTÄ ON SALPAANTUNEENA VIRGINIAN KIVIHIILIKAIVOKSESSA

Veden täyttämästä kivihiilikaivoksen tunnelista voidaan saada 15 miestä pelastetuksi

Hominy Falls, W. Va. — Pelastustyöläiset vetosivat tiistaina sammakkomiesten apuun kun heidän yrityksensä epäonnistuivat veden pumppuamiseksi pois kivihiilikaivoksesta, missä on 25 miestä ollut salpaantuneena maanantaipäivän puolisesta alkaen.

Tiistaina epäiltiin, että 10 miestä on jo hukkunut veden täyttämään kaivokseen.

Kaivoksen omistaja, Maust Coal Co:n eräs virkailija sanoi tiistaina, että yhtiö yrittää saada pelastustyöhön sammakkomiehiä toivossa että he voisivat tehdä jotakin.

Nämä 25 miestä salpaantui maanantaina L-malliseen tunneliin noin mailin päässä kaivosaukolta kun lähiseudun hiekkakuopasta syöksyi vesi seinämän läpi.

Kymmenen miestä, joista ei ole mitään tietoa saatu, oli ilmeisesti tunnelin alaosassa, mistä vesi tuli sisään. 15 muuta oli L-muotoisen tunnelin korkeammalla kohdalla, mutta kaksi heistä on eristettynä toisista ja he ovat salpaantuneena pienellä, veden ympäröimällä alueella. Näiden (2) miesten vaara oli se, että heiltä loppuu ilma.

Maan pinnalla toimivat pelastustyöläiset saivat kuitenkin tiistaina puhkaistuksi vuoren läpi 140 jalan syvyisen reiän ilman saamiseksi kahdelle eristetyssä asemassa olevalle miehelle. Kolmelletoista muulle miehelle porataan myös ilmareikää mutta kallion liuskakivimuodostuma hidastuttaa porausta

Kahdelle miehelle — Frank Davis ja Edward Rudd — voidaan tämän ilmareiän kautta laskea myös ruokaa ja juomaa. Yhteyksiä on ylläpidetty kolmentoista muun onnettomuusuhrin kanssa, mutta mitään tietoa ei tiistai-iltaan mennessä oltu saatu kymmenestä miehestä, joiden uskotaan olleen alempana tunnelissa. Toiveet heidän kohdaltaan ovat pienet.

NL syyttää erästä canadalaisnuorta huumausainejutusta

Moskova. — Eräs canadalainen opiskelija pidätettiin sunnuntaina Tashkentissa epäiltynä huumausaineiden salakuljetuksesta.

Tieto asiasta annettiin Canadan suurlähetystölle keskiviikkona. Pidätetty on 21-vuotias William Layseed, jonka uskotaan syntyneen Ranskassa.

Uudet miehet remmissä

Quebec. — Konservatiivipuolueen vaalikampanjan johtoon on Quebecin maakunnassa nousemassa uusi miesryhmä, jättäen mr. Diefenbakerin aikaiset konservatiivijohtajat kokonaan sivuun.

Uuden ryhmän korkeammassa asemassa on montrealilainen lakimies Jean Bruneau, joka konservatiivien johtajanvaalikokouksessa kannatti Manitoban entistä pääministeriä Duff Roblinia.

RAKENTAJAT EIVÄT PYSTY OSTAMAAN ASUNTOJA

Toronto. — Asuintalojen hinnat ovat nousseet niin korkealle, että niitä rakentavat kirvesmiehet eivät pysty enää ostamaan omakotitaloa, sanoi kirvesmiesten unionin (United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America) No 452 osaston edustaja Lorne Robson maanantaina CLC:n edustajakokouksessa.

Hän sanoi, että maan, eli tonttien hinta, johtuen se maakeinottelusta, sekä korkea korkokanta ovat nostaneet omakotitalon hinnan niin korkeaksi että työläinen ei siihen enää ulotu.

Hän suositteli suurimittaista maanhankintaohjelmaa keinottelijain hävittämiseksi, sekä enemmän liittohallituksen kiinnityslainoja halvalla korolla.

Lorne Robson esitti nämä mielipiteensä puhuessaan CLC:n asunto-ongelmaa koskevasta ohjelmalausunnosta missä sanotaan, että asuntotilanne on pahentunut kriisitasolle saakka, ja että siitä on tullut yksi suurin sosiaalinen ongelma.

CLC ehdottaa, että liittohallitus muodostaisi asunto- ja kaupunkipaikkojen ministeriön, ja että hallitus omaksuisi asuntokysymyksen erikoispulmaksi sen sijaan että sitä käsitellään tavallisena asiana

Edelleen ehdotetaan, että maakuntahallitukset muodostaisivat vuokrien tarkkailukomiteoita ja että tunnustettaisiin kiinnityslainojen kohdalta hallituksen avustusvelvollisuus jotta saataisiin asuntoja väestön sille osalle, mikä tulojensa pienuuden vuoksi tällaista avustusta tarvitsee.

Samalla kertaa esitetään, että kansalaisten, kuten ammattiyhdistysliikkeen jäsenten tulisi osallistua asuntokysymyksiä käsittelevien hallituselinten työhön ja toimintaan.

Kokous päätti ryhtyä vaatimaan liittohallitukselta maanlaajuisesti toteutettavaa $2.00 alinpalkkatasoa sekä miehille että naisille.

Huomioiden virallisten juhlapäivien kohdalta vallitsevan sekavan tilanteen, kokous päätti esittää liitto- ja maakuntahallitukselle, että kaikkia virallisia juhlapäiviä vietettäisiin silloin maanantaina, jos ne lankeavat joko lauantain tai sunnuntain kohdalle.

CLC:n uniot voivat ryhtyä vaatimaan pääsiäismaanantaita virallisesti juhlapäiväksi.

VAPAUS (LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. 3.00	Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Kenen "vihollinen"

Suuren rahan kontrolloimia ja niitä matkivia pienempiä kaupallisluontoisia sanomalehtiä, sekä televisio- ja radiouutisia seuraavat kansalaisemme ovat varmaan huomioineet sen ihmeellisen seikan, että Vietnamin sodasta keskusteltaessa ne puhuvat poikkeuksetta "vihollisen" ja "Pohjois-Vietnamin kommunistien" hyökkäyksestä jne.

Tämä sellaisenaan herättää luonnollisesti kysymyksen, "mistä lähtien on Canada ollut sodassa Vietnamia vastaan"? Ainoastaan "vihollismaan" kansalaiset ovat "vihollisia", mutta Canadan pitäisi olla, jos ei muuten, niin ainakin Geneven sopimuksen valvontakomission yhtenä jäsenmaana puolueettomana Vietnamissa nyt käynnissä oleviin taisteluihin nähden. Mutta siitä huolimatta canadalaisille salakuljetetaan tietystä "sanavapauden" nimissä jatkuvasti sellaista käsitystä, että vietnamilaiset isänmaan puolustajat ovat muka meidän "vihollisiamme"!

Toinen jatkuvasti uusiintuva emävalhe on ylempänä mainittu väittämä, että amerikkalaisia hyökkäysjoukkoja vastassa on Etelä-Vietnamissa aina ja kaikkialla "Pohjois-Vietnamin" vakituisia asevoimia.

Tosiasia tietenkin on, että Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama johtaa Etelä-Vietnamissa käytävää puolustustaistelua vierasmaalaisia hyökkääjiä ja niiden saigonilaisia apureita vastaan, ja että mainitun vapautusrintaman asevoimat tunnetaan Vietkong-partisaanien nimellä.

Yleisesti tunnettu ja tunnustettu tosiasia on, että korkeintaan 10 tai 12 prosenttia Etelä-Vietnamin vapaustaistelijoista on tullut vapaaehtoisina veljiään ja sisariaan auttamaan Pohjois-Vietnamista. Valtava enemmistö Vietkong-partisaaneista on siis etelä-vietnamilaisia ja kaikki etelä-vietnamilaiset puolustusvoimat ovat nimenomaan Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman komennuksen ja kontrollin alaisuudessa.

Mutta "tarkoitus pyhittää keinot" ja tarkoituksena kaiketi on saada canadalaiset jotenkin uskomaan, että vietnamilaiset isänmaanystävät ovat jostakin käsittämättömästä syystä Canadan "vihollisia", ja että nämä "vihollistet" koostuvat kaikista tosiasioista huolimatta sittenkin "pohjois-vietnamilaisista"!

Pahin puoli tässä yhteydessä on se, että monet sinisilmäiset, yhteiskunnallisesti vielä torkkuvat canadalaiset ottavat pahaa aavistamatta moiset poliittiset myrkkypalat täydestä.

Yksistään tämä seikka osoittaa, kuinka tärkeä on nykyaikana itse totuudenkin puolustaminen — missä tarvitaan enenkaikkea työväenlehtien apua ja tukea. Jos koskaan, niin nyt on aika työskennellä myös Vapauden levittämiseksi niin, ettei totuutta saataisi työntää maan rakoon täkäläisten kansalaistemme keskuudessa.

Painostusta USAta kohtaan

Viikon lopulla saapui ihmiskunnan suurta enemmistöä ilahduttanut tieto, että Washington ja Hanoi ovat päässeet sopimukseen siitä, että alustavat keskustelut rauhanneuvottelujen aloittamiseksi pidetään mahdollisesti jo tämän viikon lopulla alkaen Pariisissa. YK:n pääsihteeri U Thant ilmaisi varmaan niin canadalaisten kuin muidenkin rauhantahtoisten kansojen suuren enemmistön mielipiteen sanoessaan tästä kohtaamispaikasta sopimisesta, että se on "paras uutinen" minkä hän on pitkään aikaan kuullut.

Hanoin selityksen mukaan keskustelujen tavoitteena on Yhdysvaltain sotatoimien ehdoitta lopettaminen Pohjois-Vietnamia vastaan, ja siihen liittyvät seikat, että päästään varsinaisiin rauhanneuvotteluihin.

Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että nyt on kaikki niin hyvin ettei tarvitse muuta kuin odottaa lisää "hyviä uutisia" Pariisista.

Päinvastoin on asia. Nyt on otettu vasta ensimmäinen askel ja näitä rivejä kirjoitettaessa on paljon merkkejä siitä, että Yhdysvaltain tavoitteena ei ole pikainen sopimus verenvuodatuksen lopettamiseksi ja ulkomaalaisten asevoimien kotiuttamiseksi. Sen sijaan näyttää siltä, että Washington yrittää hyökkäyssodassaan epäonnistumisen jälkeenkin päästä neuvottelupöydän ääressä samelemaan ehtoja, joiden mukaan — kuten on aiemmin selitetty — on tarkoitus Geneven sopimuksesta välittämättä irroittaa Etelä-Vietnam "itsenäiseksi maaksi" ja sitä tietä saada sijoitetuksi amerikkalaisia asevoimia "uppoamattomalle tukiasemalle" eli Etelä-Vietnamin maaperälle.

Jos näin ei olisi, silloin olisi Washington aikoja sitten suostunut "aikatauluun" antamiseen siitä, mihin päivään mennessä Vietnamista kuljetetaan pois kaikki ulkomaalaiset asevoimat ja millä pohjalla sovitaan siitä, että Vietnam kuuluu vietnamilaisille, joilla on täydelliset oikeudet päättää maansa sisäisistä asioista minkään ulkopuolisen vallan yrittämättä sekaantua asiaan.

Että Washingtonin mielessä on vieläkin jotakin muuta kuin pikaiseen sopimukseen pääseminen Vietnamin kansan itsemääräämisoikeuden perusteella, se näkyy niistä presidentti Lyndon Johnsonin tarkoituksellisesti pessimistisistä lausunnoista, joiden mukaan "neuvottelut jatkuvat kauan aikaa" sillä edessä on, kuten mr. Johnson väitti, "paljon vaikeuksia ja vaaroja".

Jos nyt ajatellaan niitä "vaaroja" mitä Yhdysvalloilla muka on 10,000 mailin päässä omaan maansa rajojen ulkopuolella, niin sitä suuremmat ovat ne todellisuudessa olleet vaaroista, mitä on Vietnamin kansalla omassa maassaan, missä yhdysvaltalaiset miehitys- ja hyökkäysvoimat jatkavat edelleen operatiojaan maassa, ilmassa ja merellä?

Selvää on, että amerikkalaisten ja canadalaisten haluaa sydämensä syvyydessä päästä eroon tästä likaisesta sodasta Vietnamin pientä urheata kansaa vastaan, kuten sitä haluavat canadalaiset yleensä ja koko ajattelevа ihmiskunta.

POMMIT, BISNES JA POLITIIKKA

Amerikkalainen B-52 ydinpommikone putosi Grönlannin rannikolla. Amerikkalainen atomikoneiden tukialus Enterprise vietti viisi päivää japanilaisessa Asebon kaupungissa. Kaksi eri tapahtumaa, jotka saivat kuitenkin aikaan samanlaatuisen reaktion. Amerikkalaisvastaisia mielenosoituksia järjestettiin Tanskassa ja Japanissa. Skandinavian lehdet tuomitsivat ankarasti Grönlannissa tapahtuneen onnettomuuden. Tanskan NATO:sta eroamista vaativat mielialat saivat uutta pontta. Japanissa edistysmieliset vasemmistovoimat voimistavat taisteluaan japanilais-amerikkalaisen turvallisuussopimuksen uusimista vastaan vuonna 1970.

Washingtonin sotapolitiikan aiheuttamalla tyytymättömyydellä on syvät perusteet. Grönlannin onnettomuus merkitsi jo kuudennentoista amerikkalaisen ydinpommikoneen tuhoutumista vieraalla alueella. Kaikki muistavat, miten Espanjan rannikolla etsittiin usean viikon ajan maanviljelijöiden pelloille tai mereen pudonneita atomipommeja. Kaikki tämä aiheutti ymmärrettävää huolestumista Yhdysvaltojen liittolaisten keskuudessa. USA:n pommikoneet eivät saa lentää riippumattomien maiden alueen yläpuolella, mutta ne partioivat jatkuvasti NATO:n sotilasliittoon kuuluvien valtioiden ilmatilassa. Onnettomuus saattaa tapahtua millä hetkellä hyvänsä ja ydinpommin räjähdys voi aiheuttaa kansainvälisen kriisin, jonka seurauksia on vaikea arvata.

Japanin kansan huolestuminen on yhtä perusteltu. Tämän Hiroshiman ja Nagasakin ikuisesti muistavan maan rannikolla Vietnamin väestön barbaarimaiseen joukkotuhoon osallistuvat amerikkalaiset sota-alukset käyvät lepäämässä sekä täydentämässä muona- ja muita varastojaan. Enterprisessa on ainakin kahdeksan ydinlaitetta. USA:n lentotukialukset ja atomisukellusveneet ovat jo lukemattomat kerrat käyneet hakemassa varastoihinsa täydennystä Japanista. Tämä vetää Japanin, tämän suuren ja itsenäisen aasialaisen valtion mukaan amerikkalaisten Kaakkois-Aasiassa käymään epäoikeudenmukaiseen ja kaikkien kansojen tuomitsemaan sotaan.

On olemassa toisenlaisia amerikkalaisia pommeja. Niitä pudotellaan Vietnamin demokraattisen tasavallan rauhallisiin kyliin ja kaupunkeihin. Nämäkin pommit aiheuttavat vakavia poliittisia seurauksia. Tämän päivän maailmassa ei ole rehellistä ihmistä, joka ei suuttuneena tuomitsisi vietnamilaisten joukkomurhaa. Kansainvälisessä politiikassa ei tällä hetkellä ole toista sen tärkeämpää kysymystä kuin tämän julman, barbaarisen ja likaisen sodan lopettaminen.

Miksi presidentti Johnsonin hallitus on suhtautunut niin välinpitämättömästi maailman yleiseen mielipiteeseen.

Pääsyynä on nähdäksemme se, että jos amerikkalaiset poistavat joukkonsa, Etelä-Vietnamin väestö ei suostuisi elämään Washingtonin haluamalla tavalla. Tämän tunnustavat useimmat amerikkalaisetkin tarkkailijat

New York Timesin kirjeenvaihtaja Harold M. Brown, joka on viettänyt monia vuosia Vietnamissa, on kirjoittanut, että Saigonin marionettiarmeija hajoaisi heti, jos amerikkalaiset poistavat joukkonsa, sillä huomattava osa sen sotilaista suhtautuu myötämielisesti Etelä-Vietnamin kansalliseen vapausrintamaan, joka lehtimiehen sanojen mukaan on Etelä-Vietnamin ainoa suosiota nauttiva poliittinen järjestö. Brown tunnustaa, että amerikkalaisista miehitysjoukoista on etua vain Saigonin hallitukselle ja palkallisille urakoitsijoille, jotka saavat suuria voittoja teiden ja lentokenttien rakentamisesta.

Vielä suurempaa voittoa USA:n viranomaisten antamista tilauksista saavat kuitenkin Yhdysvaltojen liikemiespiirit. Heidän sodasta saamat tulonsa kohoavat miljardeihin. Valtaosa niistä 25 miljardista dollarista, jotka veronmaksajat joutuvat vuosittain uhraamaan Vietnamin sotaan, siirtyy suurimpien monopoliyhtymien kassakaappeihin. Pommit ja pommikoneet, napalmit ja myrkkykemikaalit, panssarivaunut tykit ja ammukset — kaikki tämä muodostaa voitonlähteen kymmenille amerikkalaisille yhtiöille ja liikemiehille ja valitettavasti myös niiden yhtiöiden palveluksessa oleville virkailijoille. Presidentti Johnson ylisti tuon tuostakin USA:n työllisyyttä mainitsematta kuitenkaan minkälaatuista on tämä työllisyys. Tästä syystä liikemiehiä eivät miellytä rauhanvetoomukset enempää kuin kehotukset järkevyyteen ja rikollisen sodan lopettamiseen.

Tanskan ja Japanin kansat tuntevat häpeää hallitustensa ja liikemiestensä avoimesta osallistumisesta näihin likaisiin asioihin. Tämä tunne valtaa alaa myös USA:n kanssa liittolaissuhteissa olevien maiden kansoja. Maapallon kaikkien kansojen rauha ja turvallisuus on kaikkien rehellisten ihmisten sydäntä lähellä.

— Vitali Jelistratov.

HALVENNUSLIHAA ALIPAINOISINA PALOINA JA PARHAAT PALAT SILTI POIS

Kitchener. — Epäilevät lihanostajat punnitsivat ostojaan kylpyhuoneen vaaoillaan sillä aikaa kun hallituksen tarkastajat tutkivat lihojen painoja kahdessa lihakaupassa, sanottiin tuomari A. D. Barronille maanantaina.

Molemmat, kuluttajat ja poliisit löysivät vajauksia painoihin nähden mutta hallituksen lihatarkastajat totesivat vielä, että osia naudanlihasta, mitä tarkastajat olivat ostaneet, oli kokonaan poissa tai oli tilalle pantu pilaantunutta lihaa.

Nämä todisteet tuotiin esille oikeudessa, missä on syytettynä Duane McOsker, Alva, Okla., ja John Barrable, Kitcheneristä. Molemmat miehet ovat Beef City Meats ja Twin City Meats liikkeiden edustajia ja heitä syytetään yleisön pettämisestä ja Weights and Measures Act'n väärinkäyttämisestä. Syytteet nostettiin sen jälkeen kun Ontarion maakuntapoliisit sulkivat useita halvennuslihakauppoja kuudessa Ontarion keskuksessa. Miehet eivät tunnustaneet syyllisyyttään.

Kun oikeuskuulustelut alkoivat perjantaina, neljä USA:n kansalaista joita syytetään kahden kaupan pitämisestä, karkasi takauksesta huolimatta, menettäen täten takausrahan, yhteensä $12,000. 16:sta syytetystä on 11 USA:n kansalaisia. Viisi kaupoista on yhdysvaltalaisten kontrolloimia.

Melkein $500,000 edestä liikevaihtoa oli tehty muutaman kuukauden aikana kahdessa halvennuskaupassa, joissa suoritettiin polisitarkastus maaliskuun 26 pnä.

Salapolisikersantti Harry Pelz todisti, että tilikirjat (ledgers) jotka takavarikoitiin, osoittivat, että $258,948.51 edestä liikevaihtoa oli tehty Twin City Meats Bridgeportin kaupan välityksellä, syyskuun 14 pn 1967 ja maaliskuun 25 p:n 1968 välisenä aikana ja $167,321.31 Beef City Meats, Londonin kaupasta, tammikuun 2 p:n ja maaliskuun 25 p:n 1968 välisenä aikana.

Tshekkijohtajat tapasivat NL:n korkeimman johdon

Moskova. — Tshekkoslovakian uudet johtajat, puheenjohtaja Alexander Dubcek, pääministeri Cernik, parlamentin puhemies Smrkovsky ja Slovakian puoluejohtaja Bilak keskustelivat Kremlissä Neuvostoliiton johtomiesten kanssa maiden taloudellisesta yhteistyöstä ja muista talouskysymyksistä, jotka liittyvät Tshekkoslovakian talousuudistuksiin ja taloudellisiin vaikeuksiin.

Tshekkoslovakian johtajakaarti saapui Moskovaan aikaisin lauantaiaamuna vuorokauden ystävyysvierailulle ja koko Neuvostoliiton johtajakolmikko oli vieraitaan vastassa jo lentokentällä.

Kremlin pitkistä neuvotteluista ei alkuiltaan mennessä oltu vielä julkaistu tietoja, mutta varmaa on ainakin se, että isännät saivat vierailtaan tuoreen informaation Tshekkoslovakian tuoreimmista tapahtumista. Moskovan tshekkoslovakialaisissa lähteissä arveltiin lisäksi, että pääasiana keskusteluissa ovat taloudelliset kysymykset.

Molemmat osapuolet kiistivät jyrkästi läntiset väitteet, että Neuvostoliitto olisi ryhtynyt painostamaan Tshekkoslovakiaa sen demokratisoitumispresessin takia. Päinvastoin täällä viitataan puoluejohtaja Leonid Brezhnevin tavalla Prahassa esittämään kantaan, että Tshekkoslovakian ratkaisut ovat sen oma asia, eikä Neuvostoliitto puutu siihen mitenkään. Sitä paitsi kummallakaan puolella ei liene halua enempää kuin varaakaan välirikkoon, vaan suhteet säilyvät entisellä pohjalla, kuten Tshekkoslovakian uudessa hallitusohjelmassakin sanotaan. Neuvostoliitto puolestaan yrittänee tarkasti välttää kaikkea, minkä takia sitä voitaisiin syyttää toisen maan asioihin puuttumisesta.

MUISTOMERKKI HAUHOLLE VALKEAKOSKEN NAISKOMPPANIAN HAUDALLE

Valkoiset ampuivat 36 nuorta tyttöä

Helsinki. (KU) — Arvokkaalla ja vaikuttavalla tavalla ovat Valkeakosken työväenjärjestöt päässeet yhteistoimintaan luokkasodassa kaatuneiden ja surmattujen toveriensa muiston kunnioittamisessa. Vakuuttava todistus siitä oli Vappuna Hauhon Mustilassa pidetty muistojuhla, jossa paljastettiin muistomerkki valkoisten ampumien 36:n Valkeakosken naiskomppaniaan kuuluneiden neitosten haudalla.

Noin 700 henkilöä, joista suurin määrä valkeakoskelaisia, oli kokoontunut muistomerkin paljastustilaisuuteen. Teloituspaikka on Mustilan kylässä Tuuloksesta Luopioisiin johtavan tien läheisyydessä, jonne valkoiset kuljettivat Tuuloksen Syrjäntakana vangiksi ottamansa Valkeakosken naiskomppanian, jossa oli 36 neitosta, nuorin 14-vuotias ja vanhin 23-vuotias.

Muistojuhlassa Valkeakosken soittokunta johtajanaan rehtori Matti Peltonen viritti luonnon keskellä surusävelensä. Valkeakosken Työväenopiston naiskuoro lauloi kapellimestari Olavi Arrankosken johdolla. Lausuntaa esitti Pirjo Tuomenoja.

Muistomerkin paljastuspuheen piti kansanedustaja Kauko Tamminen jonka jälkeen punainen verho poistettiin muistomerkin yltä työväenjärjestöjen lippujen laskeutuessa kunnia-asentoon.

Ensimmäisenä laskettiin muistomerkin juurelle Valkeakosken työväenjärjestöjen yhteinen seppele. Hauhon ja Tuuloksen työväenjärjestöt toivat kumpikin oman seppeleensä. Seppeleen laski myös Hämeenlinnan sosdem kunnallisjärjestö. Leikkitoveriensa muistolle laski kukkansa Kerttu Kulmala.

Toisen puheen piti talousneuvos K. Vuorinen selostaen luokkasodan historiaa ja työläisille paikallisesti koituneita menetyksiä.

Naiskomppaniasta jäi eloon yksi henkilö, rouva Martta Kivistö, jonka tavoitimme puhelimeen.

— Minä sairastuin korkeaan kuumeeseen ja lähdin sen vuoksi pois ketjusta parisen tuntia ennen komppanian vangitsemista Tuuloksen Syrjäntakana, joten sairastuminen koitui minulle elämäksi. Juuri ennen lähtöäni lähetti toi tiedon, että saksalaisia oli marssimassa Hämeenlinnan suunnasta meidän takanamme, jolloin komppaniamme asettui ketjuun Hauholta Lahteen johtavan tien varrelle.

— Naiskomppaniassa oli kaikki naimattomia tyttöjä, etupäässä Valkeakosken tehtaiden työläisten lapsia. Kun yksi lähti, niin lapsuusystävä tuli mukaan. Minä läksin suoraan kotoa ja olin silloin 15-vuotias. 16 vuotta täytin Hämeenlinnassa vankileirillä, jossa pääsin vapaaksi elokuun 3 päivä viiden vuoden ehdonalaiseksi tuomittuna. Kaikkein nuorin ammutuista oli eräs Järvisen tyttö, jonka etunimeä en muista. Hänen elämänsä päättyi 14-vuotiaana.

Juhlapaikalla oli myös hauholainen Kalle Nieminen.

— Minä tulin pikkupoikien tapaan katsomaan mitä tällä paikalla oli tapahtunut. Se oli silloin jo peitetty, sillä teloitus tapahtui viiden aikaan samana aamuna. Tällä paikalla oli hirveitä jälkiä, verta oli maassa ja erikoisen paljon tyttöjen hiuksia.

Sääksmäki, johon Valkeakoski luokkasodan aikaan kuului, joutui ankaran valkoisen terrorin alaiseksi. Henkensä menetti 370 työläistä, joista 180 Valkeakosken Työväenyhdistyksen jäseniä. Nyt paljastetun muistomerkin valmistelua on suoritettu viime syksystä alkaen. Joukkohaudan paikka on vuokrattu sadaksi vuodeksi Valkeakosken Työväenyhdistyksen hallintaan. Muistomerkin ja haudan hoitoa varten on perustettu hoitotoimikunta, jossa kaikki paikalliset poliittiset työväenjärjestöt ovat mukana. Muistomerkin on veistänyt Hugo Kivistön Kiviveistämö Valkeakoskelta.

Muistojuhla päättyi Työväenmarssiin, jonka voimakkaat sävelet kaikuivat elämään virkistyvän luonnon keskellä. — Mikko Eränen.

Atomipommin isää vastaan hyökättiin

Peking. — Pekingin keskustaanilmestyneet julisteet hyökkäsivät ankarasti Kiinan tiede- ja tekniikka ministeriä Nieh Jung Tsheniä vastaan. Niehiä on pidetty Kiinan atomipommin isänä.

"Pommittakaa Nieh Jung Tsheniä" luki julisteissa, joiden ilmestymistä pidetään merkkinä uuden arvosteluaallon alkamisena ministeriä vastaan. Nieh on Kiinan kommunistipuolueen keskuskomitean jäsen.

Elokuvaohjaaja Aleksander Ford erotettiin Puolassa

Varsova. — Puolan tunnetuimpiin kuuluva elokuvatuottaja Alexander Ford on erotettu kommunistipuolueesta, koska hän ei hyväksynyt itseään vastaan kohdistettua arvostelua eräässä puoluekokouksessa ilmoitettiin Varsovassa perjantaina.

Toista elokuvaohjaajaa Jan Rybkowskia moitittiin ja varoitettiin eräässä hänen elokuvassaan esiintyvistä "virheistä". Elokuva käsittelee kiellettyä sodanaikaista rakkautta puolalaisten orjatyöntekijöiden ja saksalaisten naisten välillä.

Rybkowski ja kolme muuta tunnettua elokuvaohjaajaa Czeslaw Petelski, Wanda Jakubowska ja Jerzy Kawalerowicz myöntävät omat virheensä, sanottiin edelleen.

Praha ei solmi suhteita

Praha. — Tshekkoslovakia kiisti torstaina-iltana suunnittelevansa diplomaattisuhteiden uudelleen solmimista Israelin kanssa. Suhteet katkesivat lähi-idän sodan voksi.

Uutistoimisto Cetekan julkaisemassa ulkoministeriön lausunnossa sanotaan, ettei tällaista tekoa harkita "nykyisenä aikana, jolloin Israelin hallitus kieltäytyy noudattamasta turvallisuusneuvoston päätöslauselmia ja lisää jännitystä alueella uusilla toimilla.'

Tshekkilehdet saivat nuuskaa Varsovan lehdiltä

Varsova. — Kolme johtavaa varsovalaista sanomalehteä julkaisi artikkelin, jossa arvosteltiin "sosialismin vastaisia suuntauksia" Tshekkoslovakiassa. Artikkelissa syytettiin myös Tshekkoslovakian lehdistöä siitä, että se kuvaili väritetysti Puolassa sattuneita ylioppilaslevottomuuksia maaliskuussa.

Artikkeli oli jyrkkäsanaisin hyökkäys Tshekkoslovakiassa äskettäin alkanutta poliittista muutosta vastaan. Aiemmin kuitenkin Puolan johtaja Wladislay Gomulkan on lievemmin sanoin ilmaissut huolestumisensa Tshekkoslovakian tapahtumista.

Kirjeitä

SUOSI SUOMALAISTA OSTA KOTIMAISTA

Niinhän sitä on totuttu oikein iskulauseilla kuulemaan ja näkemään suurin kirjaimin. Mutta vieläkin jostakin ihmeellisestä ja selittämättömästä syystä ainakin suomalainen halveksii omaansa, vaikka maailman markkinoilla suomalaiset tuotteet ja taiteet, vieläpä työntekijätkin ovat oikein kuuluja ja malliksi kelpaavia toisillekin.

Suomeen menee taas tänäkin kesänä paljon Yhdysvaltain ja Canadan suomalaisia verestämään vanhoja muistojaan, monet aivan vuosikymmenien takaisia. Helsingissä on kuuluisa huvipuisto Linnanmäki, joka puheiden ja kirjoitusten mukaan on katsomisen arvoinen. Niinpä se on taas avattu kesän ajaksi ja lehdessä oli kirjoitus siitä, mitä kaikkea siellä tullaan näkemään. Kirjoitus oli muuten aika myötämielinen, mutta mitä sanotaan viimeisestä lauseesta, josta jäi ainakin allekirjoittaneelle vähemmän miellyttävä tunne. Viimeinen lause kuului: "Ei ohjelma järin heikko ole, vaikka on tehty suomalaisin voimin." Voiko sen selvemmin sanoa mitä kirjoittaja ajattelee suomalaisista voimista?

Samalla sivulla toinen arvostelija kirjoitti amerikkalaisen jääbaletin esityksistä Suomessa kehuen ja ylistäen sitä muuten, paitsi "aisti ja maku on jäänyt värien varjoon . . ." Se ei ollut hullummin sanottu, ainakaan kun ottaa huomioon suomalaisista kyseen ollen.

Maailmalla liikkuessa oppii näkemään, että kyllä suomalaiset siinä osaavat kuin jotkut muutkin kunhan vaan asioita katsotaan puolueettomasti. — Suomalaisten puolesta.

Tässä tilanteessa olisi välttämätöntä, että Canadan hallitus rientäisi avoimesti ja päättävästi sekä amerikkalaisten että muiden rauhanpuolustajien puolelle, vaatimalla tiukasti, että viivyttelyjen ja sotatoimien jatkamisen asemesta Washingtonin tulee lopettaa ehdoitta pommituksen ja muut sotatoimensa Pohjois - Vietnamia vastaan; ryhdyttävä neuvotteluihin rauhan palauttamiseksi Vietnamissa v. 1954 tehdyn Geneven rauhansopimuksen kirjaimen ja hengen mukaisella tavalla ja suostuttava tuomaan sotajoukkonsa ilman muuta pois Vietnamista, sen ehdottoman tosiasiain pohjalla, että Vietnam kuuluu vietnamilaisille, eikä missään tapauksessa Yhdysvaltain sotaisille kenraaleille ja poliitikoille.

PÄIVÄN PAKINA

ORJUUTTA NYKYMUODOSSA

Aikakauskirjat kertovat, että neekeriorjia tuotettiin Valtoihin suurten löytöretkien jälkeen nimenomaan siinä mielessä, että heistä saatiin halvalla raskaan työn tekijöitä.

Kaiken kaikkiaan Yhdysvaltoihin tuotettiin miltei yhtä paljon neekeriorjia kuin on kaikkiaan meitä suomalaisia (arviolta 4 miljoonaa).

Onneksi ihmisiä ei osteta eikä myydä enää varsinaisiksi orjiksi Yhdysvalloissakaan, missä neekereitä kohdellaan kuitenkin toisen ja kolmannen luokan ihmisinä, jotka ovat lähempänä eläimiä kuin täysiveristä valkoihoista hallitsijaporvaria ja toimeksiantajaansa.

Mutta orjuuden poistaminen ei ilmeisestikään tarkoita sitä, etteikö Setä Samulin maahan enää hankittaisi työnantajistaan mahdollisimman paljon riippuvassa asemassa — siis miltei orjan asemassa — olevia raskaan työn tekijöitä varsinkin sellaisille aloille minne on vaikea kotimaasta työntekijää saada.

Kysymys on ennen kaikkea perhepalvelijain "salakuljettamisesta" olosuhteissa, mikä saa heidät karkoituksen pelossa miltei yhtä paljon työnantajiensa mielivallasta riippuvaiseen asemaan kuin olivat ennenvanhaan henkiorjat.

— Äänettömästi ja jatkuvasti toimivat mustat markkinat ulkomailta tuotettujen (imported) perhepalvelijain välittämiseksi rehoittaa kautta Yhdysvaltain, ollen se muutetun siirtolaisuuslain ei-haluttu jälkeläinen, mikä on saanut hyvän kasvumahdollisuuden tuhansissa perheissä, jotka epätoivoisesti haluavat palvelijoita kotitalouteensa, tiedoitti AP:n uutistoimisto huhtikuun alussa.

Mainitun uutislähteen mukaan Yhdysvaltain hallitusviranomaiset sanovat, että laiton ihmisten kaupustelu (traffic) on hommaa, mihin osallistuu kourallinen siirtolais-lakimiehiä ja työnvälittäjiä jotka ovat huomanneet rahan hankintamahdollisuuden v. 1965 uusittujen lakipykälien kiertämisessä.

Arviolta noin 25,000 vierasmaalaista kotipalvelijaa saapuu nyt joka vuosi Yhdysvaltoihin ja arvion mukaan yli toinen puoli heistä tulee laittomasti — maksua vastaan varattujen väärennettyjen asiakirjojen perusteella — millä perusteella heistä tulee heti kotipalvelijatyöläisiä.

Erään arvion mukaan noin 5.5 miljoonaa amerikkalaisperhettä etsii nyt kotipalvelijoita ja nykyisistä yhdysvaltalaisista löytyy vain sen verran tämän alan työläisiä, että he täyttävät ainoastaan yhden neljänneksen kysynnästä.

Tämä lain kiertäminen on vetänyt piiriinsä maan useita "parempia perheitä", kertoo mainittu uutistoimisto sekä sanoo laillisesti toimivien työnvälitystoimistojen valittavan, että ne joutuvat syrjäytetyksi toimestaan alakäden yrittäjäin toimenpiteiden johdosta. Kaiken tämän johdosta mainittu uutistoimisto väittää, että USA:n liitto- ja osavaltioviranomaiset tiukentavat nyt lain täytäntöönpanon valvontaa.

Yhdysvaltain siirtolais- ja kansalaistumispalvelun No. 3 piirin johtaja P. A. Esperdy sanoo mainitun uutistoimiston mukaan suoraan, että lakimiehien ja työvälitystoimistojen taholta harjoitetaan tätä laitonta toimintaa suuressa mittakaavassa.

Afääri on tietenkin afääriä ja kyseenalaista on joutuvatko tämän salaisen "ihmiskaupan harjoittajat" koskaan tekosistaan vastaamaan.

Mahdollisesti tulee muutamia jonkinlaisia "sijaiskärsijöitä", että voidaan osoittaa sormella ja sanoa, sekin heppu joutui ennen kuolemaansa vielä kiipeliin.

Varmaa on myös, että monet tällä tavoin siirtolaisina Yhdysvaltoihin pääsevät henkilöt pitävät itseään "onnen myyrinä".

Mutta niinhän olivat esim. venäläiset maaorjat aikoinaan noustava kapinaan sen vuoksi kun orjuudesta vapauttaminen näytti vievän monelta heiltä elämisen mahdollisuuden.

Tosiasia on kuitenkin, että täten laittomasti ja salaa Yhdysvaltoihin menevät kotipalvelijat ovat miltei orjien asemassa sikäli, että työnantaja voi aina uhkailla heitä sillä, että asiasta ilmoitetaan poliiseille.

Täten avustetut henkilöt ovat vieläkin pahemmassa asemassa kuin yksityisesti jotenkin sinne menevät henkilöt, joilla on tietenkin salaisen rajan ylittämisen johdosta ainainen pelko kiinnijoutumisesta, mutta he ovat sittenkin paljon onnellisemmassa asemassa kuin "salaa tuotetut", sillä heitä ei voida ainakaan työnantajain toimesta ilmiannolla peloitella.

Sellaista on nykyaikaisen orjuuden eräs muoto. — Kansankoura.

URHEILUPAKINAA

Aikaisemmin olen tällä palstalla kirjoittanut kuuluisien suomalaisten painijain Väinö Kokkisen, Robert Oksan ja Suomen ensimmäisen olympiamitalintuojan Werner Weckmanin kuolemasta. Nyt lehdet kertovat että aikansa kuuluisa painija, Eestiläinen, Suomen ja maailmanmestari Georg Hackenscmidt on kuollut Lontoossa 79 vuotiaana.

Vanhempi polvi muistaa ehkä vielä Hackenscmidtin nimen, nuorempi sensijaan ei kai muista. Hän yritti ensin pyöräilijänä ja menestyi erinomaisesti erittäin vahvojen jalkojensa vuoksi. Pian hän kuitenkin Tallinan atleettiklubissa tutustui painiin ja hän joutui vielä kuluisan valmentajan Krajevskin käsiin, jossa hänestä äkkiä erinomaisten lahjojensa vuoksi painija joka jo 19 vuotiaana Wienissä 1898 voitti Euroopan mestaruuden. Helsingin Atleettiklubi järjesti 1898 painikilpailut joihin oli kutsuttu muitten maiden painijoita. Kun kilpailut olivat samalla ensimmäiset Suomen painimestaruuskilpailut ja kutsut oli lähetetty Pietari AK lle. lähetti Venäjä tietenkin sinne Euroopan mestarin Hackenscmidtinkin. Hackenscmidt voitti mestaruuden mutta vasta ankaran ottelun kolme tuntia kestävän painin jälkeen Carl Allenin kanssa.

Vuotta myöhemmin, eli 1899 tämä "Venäjän leijona" voitti Pariisissa maailmanmestaruuden. Tämän jälkeen antaantui H. ammattilaiseksi ja kierteli Amerikan ja Euroopan sirkusareenoilla loistavalla menestyksellä. Hän oli 60—70 vuotta sitten maailman kuuluisin painija.

Hän kulki voitosta voittoon, voittaen 1904 New Yorkissa Amerikan mestarin Tom Jenkinsin. Chicagossa hän v. 1908 hävisi ottelun maailmanmestaruudestaan Frank Gotchille 2 tunnin painin jälkeen, samaten kolme vuotta myöhemmin mutta ottelu lienee tapahtunut vapaapainissa johon Hackenscmidt tuskin lienee perehtynyt niin kuin Gotch amerikkalaisena. Toiseksen ei Hackenscmidt enää ollut tällöin parhaassa kunnossaan, sillä leikkaus hänen kipeässä jalassaan haittasi jo painia.

Hackenscmidt oli tavattoman voimakas ja samalla taitava painija pituutta 177—178 senttiä ja painoa noin 100 kiloa. Hän oli syntynyt Tartossa, Eestissä elokuun 2. päivänä 1878. Painin lopetettuaan hän siirtyi Englantiin Lontooseen, jossa elikin kuolemaansa asti.

Saman ajan kuuluisia voimamiehiä olivat Eestiläiset painijat Luric ja Aberg. Viimeisin kuuluisuus nykyään m.m. Suomessakin ollut Johannes Kotkas. Eesti on tuottanut kuuluisia painijoita ja tuottaa edelleenkin. Nämä vanhat kuuluisat niinet ovat varmaankin osaltaan innostaneet nuoria painiskeluun, sillä "ympäristöhän kasvattaa ihmisen" kuten on tapa sanoa.

TEKONIMUS.

Olympialaiset ja kansan tahto

Muistan kuinka ensimmäisen maailmansodan aikana ja jälkeenkinpäin oli CSJ:n Creighton haalin näyttämön yläpuolella Virran Jussin maalaama komea ja kaunis tunnuslause "Kansantahto on korkein laki". Olkoon tämän tunnuksen kanssa nyt miten tahansa emme nyt voi siitä erikoisesti puhua, vaikka aihe kylläkin olisi mielenkiintoinen.

Kansantahto ja voima voi olla valtava ja viedä ratkaiseviin päätöksiin joko hyvyydessä taikka pahassa. Muistamme kuinka tässä meidän ja koko maailman lehdistössä käsiteltiin Meksikon olympialaisten kysymystä, joko niistä tulee maailman kansojen suuri tapaaminen vaiko tynkä. ja irvikuvakisat jos Olympiakomitean vanhat parrat saavat tehdä härkämäisen päätöksen.

Nämä vanhat herrathan tekivät päätöksen että rotusyrjinnän ensimmäinen maa, Etelä-Afrikka sai si osallistua olympiakisoihin ensi lokakuussa. Maailman kansojen valtava tahto ja protestimyrsky tekivät lopuksikin nämä herrat peräantymään päätöksestään ja nyt kisoihin saapuvat taas maailman kansat. Nämä kisat lähentävät maailman kansojen nuorisoa enemmän kun mitkään muut puheet ja toivomukset. Näissä tehdään ystävyyssopimuksia ja suunnitteluja ja usein tavataan taas kerran vuoden kuluttua Jo näiden kilpailujen järjestäminen Meksikoon oli vähemmän harkittu asia jossa eräät maat pääsivät ilmastollisten syiden vuoksi jo etulyöntiasemaan, jolla on ratkaisevaa merkitys voittoon ja sijoituimiseen, sillä tehdyt kokeet eri maiden urheilijoiden kanssa on osoittanut mitä vaikeuksia korkeusasteet voivat merkitä niille urheilijoille jotka ovat tottuneet olemaan alhaalla ja lähellä merenpintaa.

Mutta kuten jo edellä tulikin mainittua, näiden kilpailujen pito kuitenkin Mexico citissä oli suuri kansojen voiman ja tahdon näyte mihin voidaan päästä jos kansat yksimielisesti jotakin tahtovat.

TEKONIMUS.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA

HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Mexico tekee ennätyksen

Mexico. — Mexico odottaa vähintään 100 maan edustajien osallistuvan lokakuussa pidettäviin kesäkisoihin, kertoi olympiakisojen järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Pedro Ramirez Vazquez torstaina.

Vazquez totesi, että osallistuvien maiden määrä tämän vuoden kesäkisoissa helposti voi ylittää entisen ennätystuloksen — Tokion kisojen 94 osanottajamaan määrän.

Martha Tammisen testamenttilahjoitus

Toronto. — CSJ. Torontoin osaston pitkäaikainen edesmennyt Martha Tamminen lahjoitti testamentissaan osan jäämistöstään Canadan Suomalaiselle Järjestölle, Vapaus lehtiliikkeelle ja Canadan Rauhankongressille.

Martha poistui joukostamme keskuussa, 1966 pitkäaikaisen taudin murtamana, ja hänen miehensä George kuoli joitakin vuosia aikaisemmin.

Testamentissaan Martha myöskin muisti Suomessa olevia sukulaisiaan, ja nyt kun kaikki asiat ovat heidän kohdaltaan järjestyksessä ja asiakirjat ovat virallisesti suljettu, tuli yhteensä CSJ, Vapauden ja CRK osalle käteisrahaa $2,740.80 ja kiinnityslaina, jonka arvo on $13,478.81.

Canadan Suomalainen Järjestö on vastuussa kiinnityslainan maksujen keräyksestä, jotka maksetaan neljä kertaa vuodessa.

Muistelemme kiitollisuudella edesmennyttä toveriattamme, joiden sydämen asia oli rauhan puolustaminen, lehtiemme ja järjestömme tukeminen. H.T.

Piknikki Vancouverissa

Vancouver. — Piknikki pidetään Websters Cornersissa sunnuntaina toukokuun 19. Siellä tulee olemaan ohjelmaa, tanssia, ja sauna kuumana kaiken päivää. Linja-auto lähtee Clinton Haalilta, 2605 E. Pender St., kello 11. ap. Tervetuloa viettämään hupaisaa päivää.

MANDA RANTA

Ydinsulkusopimus allekirjoitusvaiheessa toukokuussa

Helsinki. — YK:n yleiskokouksen käsiteltävänä oleva ydinsulkusopimus tulee allekirjoitusvaiheeseen kenties jo toukokuun aikana. Ser hyväksymiseen YK:ssa riittää 2/3 kannatus. Suomen pysyvä YK-edustaja suurlähettiläs Max Jakobson esitteli torstaina YK:n yleiskokouksen poliittiselle valiokunnalle kahdenkymmenen jäsenvaltion yhteisen päätöslauselman, jossa ehdotetaan USA:n ja Neuvostoliiton laatiman sopimuksen hyväksymistä.

YK:n käsittelyn jälkeen sopimus joutuu allekirjoitus- ja ratifiointivaiheeseen. Kun sopimusta kannattavat ydinvaltat — USA, Neuvostoliitto ja Englanti — sekä 40 muuta YK:n jäsenvaltiota on sopimuksen allekirjoittanut, se astuu voimaan virallisesti. Sopimusta o. vat vastustaneet mm. Kiina, Ranska, Länsi-Saksa, Romania, Brasilia ja Intia. Myös Ruotsi, Japani ja Italvalta ovat esittäneet varauksia.

MITEN LÄÄKKEITÄ TEHDÄÄN

Vuosisatoja on lääkkeiden etsintä tapahtunut hapuillen Vasta aivan äskettäin on farmakologia alkanut hallita lääkeaineiden suunnitelmallista synteesiä. Toisin sanoen tiedemiehet ovat alkaneet luoda uusia kemiallisia yhdisteitä tietäen etukäteen millaisia vaikutuksia niillä tulee olemaan ihmisen elimistöön. Siirtyminen lääkeaineiden ohjattuun synteesiin avaa laajoja näkymiä farmakologialle.

Farmakologiassa on nykyisin havaittavissa kaksi pääsuuntausta, joilla suoritetaan kaikkein intensiivisintä etsintää. Ensimmäinen niistä on sellaisten aineiden luominen, joilla voidaan tietyssä määrin ohjata ihmisen psyykkistä toimintaa. Nykyisin lääkäreillä on jo kokonainen varasto aineita, joilla toisinaan onnistutaan saattamaan järjestykseen ihmisen kapinoiva hermosto. Kiitos näiden lääkeaineiden on saavutettu merkittäviä tuloksia sielullisia vammoja hoidettaessa.

Ihmisen hermostoon vaikuttavien aineiden joukossa on sellaisiakin, jotka häivyttävät kipuaistimuksia. Muutamat niistä ovat kivunpoistoteholtaan satoja kertoja mm. morfiinia voimakkaampia.

Toinen tärkeä aikamme farmakologian suuntaus on sydämen ja verisuonten toimintaa säätelevien lääkkeiden kehittäminen Tiedemiä kiinnostavat ennen kaikkea sellaiset preparaatit, jotka laajentavat sydämen verisuonia. onhan näiden suonien kouristuminen monien sairaustilojen pohjana. Sydämen verisuonten laajentaminen ei kuitenkaan vielä riitä. Uusien lääkevalmisteitten tulee pystyä myös muuttamaan sydänlihaksen aineenvaihduntaa haluttuun suuntaan.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet ovat kehittäneet kloracysinin. Vastaavanlaisia vaikutuksia on myös äskettäin kehitetyillä intensainilla ja persatinilla. Erittäin tärkeän ryhmän muodostavat lääkeaineet, jotka pystyvät muuttamaan haluttuun suuntaan sydämemme toimintarytmiä. Aikaisemmin tähän tehtävään käytettiin kinidiniä. Nyt on kehitetty monia uusia aineita, novokainomid ym.

Suurta huomiota ovat farmakologit kiinnittäneet myös uusien valmisteiden kehittämiseen verenpainepotilaiden hoitoon. Tällöin on pystyttävä vaikuttamaan niin verenpaineen hermostolliseen säätelyyn, verisuonten seinämien tilaan kuin myös veren koostumukseen ja ominaisuuksiin. Farmakologit yrittävät parhaillaan löytää aineen, joka täyttäisi kaikki nämä tehtävät

Yksi tehokkaimpia nykyisiä veren painetta alentavia lääkevalmisteita on reserpin. Vastaavanlaisia ovat vaikutukseltaan myös hydrasinin pohjalta kehitetyt valmisteet. Ne sääntelevät verenkiertoa ja vaikuttavat ihmisen keskushermostoon. On kehitetty preparaatteja, jotka vaikuttavat välittömästi verisuoniin (esim. oktadin) aiheuttamatta kuitenkaan muutoksia ihmisen keskushermostossa. Tämä on potilaalle toisinaan erittäin tärkeää.

Farmakologit pyrkivät luonnollisesti kehittämään myös sellaisia aineita, jotka vaikuttavat halutulla tavalla mahalaukun, maksan ja munuaisten toimintaan ja elimistön muihin järjestelmiin. Meillä onkin nykyään uusia arvokkaita valmisteita, jotka auttavat lääkäreitä näissä pulmissa.

Ensimmäinen niistä on lääkeaineiden vaikutus elimistön kudosten aineenvaihduntaan ja ravitsemukseen. On havaittu, että monet sydämen, mahalaukun ja maksan toiminnassa esiintyvät häiriöt aiheutuvat näihin elimiin eräistä hermoston osista saapuvista vääristä "informaatioista". Tiedemiehet ovat saaneet selville hermoratoja, joita myöten elimistöä vahingoittavat tiedot saapuvat Tämä suo mahdollisuuden estää tai ehkäistä ajoissa sairauden kehittyminen ja parantaa potilas.

Akateemikko S. V. Anitshkov on esimerkiksi osoittanut, että mahahaavaprosessiin voidaan helposti vaikuttaa aineilla, jotka estävät signaalien välittymisen tietyillä hermoston osuuksilla. Kokeissa on onnistuttu parantamaan täysin mahahaavaa poteva eläin. Nämä ovat toistaiseksi vasta eläinkokeita, mutta niille on saatu vahvistus myös kliinisistä kokeista. Anitshkov on osoittanut, että barbituuratit, amysil, metamysil, gangliolyytit, adrenolyytit ja ferpacet, voivat suojella eräitä elimistön kudoksia ja ehkäistä vaikeiden sairaustilojen kehittymisen.

Eri elinten ja kudosten toiminta riippuu näiden elinten ja kudosten aineenvaihduntaprosessien normaalista sujumisesta. Jos yksi rengas näiden reaktioiden ketjusta katoaa, se johtaa välittömästi sairauteen. Tämän ongelman analyysi molekyyli tasolla suo mahdollisuuden todeta, että näiden renkaiden palauttaminen onkin juuri lääkehoidon tehtävänä.

Aivomme rakentuvat suuresta joukosta hermosoluja, jotka ovat keskinäisessä yhteydessä toisiinsa erityisten kontaktien — synapsien kautta Jos opimme ohjaamaan synapseissa tapahtuvia prosesseja, me opimme jossain määrin ohjaamaan myös hermoston toimintoja. Tämä on erittäin tärkeää sen erilaisia häiriötiloja hoidettaessa.

Esimerkiksi hermosta lihakseen välittyvien virikeprosessien häiriytyminen, siis tiettyjen hermo- ja lihassynapsien työssä esiintyvä häiriötila johtaa sairauteen, jota seuraa lihasten heikkous. Nykyisin tätä sairautta voidaan hoitaa proseriinilla, joka vaikuttaa niin voimakkaasti "sairaisiin" synapseihin, että ne saavat jälleen kyvyn välittää normaalisti virikkeet hermosta lihakseen. Farmakologisin keinoin voidaan myös katkaista neuronien välisiä yhteyksiä ja turruttaa kipuaistimukset ja puuttua aktiivisesti kaikkein monimutkaisimpiin aivojen prosesseihin ja funktioihin.

Farmakologien työn kruunaa kliininen farmakologia. Kliinisissä olosuhteissa tapahtuu uusien kehitettyjen preparaattien lopullinen tarkistus ja arviointi. Eihän kaikkia kokeellisen farmakologian monilukuisissa eläinkokeissa (apinat mukaan luettuina) saatuja tuloksia voida suoraan soveltaa potilaaseen ja yksin ihmiselle ominaisten aineenvaihdunnan piirteiden vuoksi.

Yhä suurempi merkitys tulee olemaan sairauksia hoidettaessa aineella, joka rakenteeltaan vastaa biologista alkuperää olevia aineita. Jokin aika sitten keksittiin ja tutkittiin uusi aine — gamma-amino-rasvahappo (GAMK), jolla on suuri merkitys keskushermoston jarrutusprosesseja ohjattaessa. Heti ryhdyttiin yrityksiin käyttää tätä hoidossa Jonkin ajan kuluttua tiedemiesten onnistuikin valmistaa synteettisesti vastaavanlainen aine — gammaoksirasvahapon natriumsuola — narkoottisia aineita muistuttava valmiste, joka voimistaa kipua lievittävien aineiden vaikutusta. Koska saatu aine on lähellä vastaavaa luonnonainetta se on varsin tehokas ja käytännössä täysin vaaraton. Uusia farmakologisia aineita etsiessämme pyrimme yhä useammin jäljittelemään luontoa.

— Akateemikko V. Zakusov.

RASVA, SOKERI JA PULLA UHKAAVAT NYKYÄÄN TERVEYTTÄ

Helsinki. — Tukahtuuko pohjoismaalainen ylipainoonsa? Nääntyykö hän vääriin ravitsemustottumuksiinsa?

Samaan aikaan kun valtaosa ihmiskunnasta kamppailee suoranaisten nälkäongelmien parissa ovat Pohjoismaiden lääkintäviranomaiset ja ravitsemusasiantuntijat huolestuneita täällä todetusta liikarasvoittumisesta.

Lähes 40 prosenttia kokonaiskaloreistaan hankkii pohjoismaalainen rasvoista. Vastaava luku vuosisadan alussa oli vain 19.

Valkoinen leipä on syrjäyttänyt terveellisen kokojyväleivän.

Niin korkeaa elintasoa tuskin Pohjoismaissakaan vielä pitkään aikaan saavutetaan, että jokainen voisi pelätä syövän liian hyvin. Mutta ruokailutottumusten yksipuolisuus sen sijaan uhkaa kansanterveyttämme monin tavoin. Tämän yksipuolisuuden torjumiseen tähtää Norjan, Ruotsin ja Suomen eilen julkisuuteen saatettu yhteinen lausuma.

VIISI OHJETTA

Kolmen Pohjoismaan lääkintäviranomaisten ja ravitsemusasiaintuntijoiden yhteinen julkilausuma kiteyttää käytännön ravinto-ohjeet viiteen pääkohtaan:

Ravinnon kaloripitoisuutta on monissa tapauksissa alennettava niin, että ylipainon kehittyminen vältetään. Rasvan kokonaiskulutus olisi saatava pienentymään nykyisestä noin 40 prosentista 25—35 prosenttiin kokonaiskalorimäärästä. Tyydyttyneen rasvan käyttö olisi vähennettävä ja tyydyttämättömän rasvan (mm. kasviöljyjen) samalla lisättävä. Sokerin ja sokeripitoisten tuotteitten kulutusta tulisi vähentää. Vihannesten, hedelmien, perunan, kuoritun maidon, kalan, lihan ja myös viljatuotteiden kulutusta olisi lisättävä — ei kuitenkaan vehnäleipää mutustellen, vaan ennen kaikkea kokojyvätuotteita suosien.

LIIAT KALORIT TUOVAT SAIRAUKSIA

Teollistumisen ja kaupunkimaistumisen seurauksena ihmisen energian tarve on nykyään huomattavasti vähäisempi kuin aikaisemmin, todetaan julkilausumassa. Kuitenkaan tätä tarpeen vähentymistä ei ole riittävästi otettu huomioon ruokavaliossa. Lihavuuden yleistyminen erityisesti yli 40-vuotiailla osoittaa. että runsaskalorista ravintoa käytetään liikaa.

Tämä ei johda yksinomaan lihavuuteen vaan myötävaikuttaa myös tiettyjen sairauksien kehittymiseen tai niiden pahenemiseen. Sellaisina pidetään mm. sydän- ja verisuonisairauksia, sappikivitautia, sokeritautia sekä eräitä luuston ja nivelten kuormitussairauksia.

Ravinnolla joka liiallisessa määrin sisältää rasvaa ja sokeria, on monia muitakin epäedullisia vaikutuksia terveyteen. Eri pohjoismaissa suoritetut tutkimukset ovat mm. osoittaneet, että väestöryhmät, joiden kalorinkulutus on pieni, kuten vanhukset, teiniikäiset tytöt ja kroonisesti sairaat, saattavat ravinnon koostumuksesta johtuen potea tiettyjen hivenaineiden, valkuaisaineiden ja vitamiinien puutosta. Naisilla ja kasvavilla nuorilla yleisesti todetulla verenvähyydellä on puolestaan yhteyttä ravinnosta saatavaan vähäiseen rautamäärään.

Verisuonisairauksien ja seerumin kolesterolipitoisuuden välillä on todettu olevan varsin läheinen yhteys. Keski-ikäiset miehet, joiden seerumin kolesterolipitoisuus on suuri sairastuvat useammin ateroskleroottisiin sydän- ja verisuonisairauksiin kuin ne, joiden kolesteroliarviot ovat pienet. Henkilöt, jotka ovat perineet taipumuksen suureen kolesterolipitoisuuteen, potevat usein vaikeaa ateroskleroosia jo 30—40 vuoden iässä. Varsinkin ravinto, joka sisältää runsaasti ns. tyydyttyneitä rasvahappoja, lisää seerumin kolesterolimäärää.

SAIRAUKSIA TORJUMAAN!

Vaikkakin ravinnon sisältämän rasvan määrä ja laatu vaikuttavat merkittävästi seerumin kolesterolipitoisuuteen, vaikuttavat siihen muutkin seikat. Niinpä ruumiillisen työn on todettu vaikuttavan seerumin kolesterolitasoa alentavasti. On huomattava, että verisuonten ateroskleroottisia muutoksia esiintyy jo huomattavasti varhaisemmalla iällä kuin niiden aiheuttamia sairauksia.

Jos halutaan pyrkiä ravinnon avulla sairauden kehittymisen torjuntaan, tulee terveellisen ravinnon käyttö aloittaa kunkin ihmisen kohdalla riittävän varhain ja tulee sen ulottua koko väestöön.

Julkilausumalla pyritään vaikuttamaan asianomaisten maiden kaikkiin niihin laitoksiin, yhteiskunnallisiin elimiin ja henkilöihin, jotka ovat tekemisissä ravitsemuksen kanssa, kerrottiin lääkintöhallituksessa järjestetyssä tiedotustilaisuudessa.

Vaikka maamme on saanut pikkulasten kuolleisuuden laskemaan maailman alhaisimpiin lukuihin, ei meillä aikuisten terveydentila ole mikään ylpeilyn aihe, totesivat lääkintöhallituksen edustajat.

KOSKA IHMINEN ON AIKUINEN?

Vancouver. — Olemme usein saaneet kuulla, että meidän ei sovi esittää mitään sellaista ohjelmaa, missä totuuksia kerrotaan.

Jokainen ihminen on varmaankin elämänsä aikana tullut sen huomaamaan, että valkoisia valheita on vain lupa ilmaista, mutta totuus pitää piiloittaa. Mutta meillä työläisillä on sellainen aate, että totuuden asioille ei sovi pukea valheiden vaatteita. Me tuomme sen varmasti julki, missä ja kuka totuudelta silmänsä sulki.

Me työläiset haluamme työtä ja leipää sekä ihmismäiset asunnot kaikille. Me haluamme, että työläiset saavat työstään palkan. Ei mikään laki 33. pakoita meitä tekemään työtä orjapalkalla rikkaille, jotka eivät itse halua työtä tehdä, Me haluamme ennen kaikkea rehellisyyttä, ihmisyyttä ja oikeutta, joita ei tunnu olevankaan. Me työläiset olemme sotia vastaan. Ei kukaan tervejärkinen kasvata kuulan ruoaksi lastaan.

Muistuu mieleeni v. 1964 radiosta kuulemani juttu. Oli joulu lähellä ja otaksuin papin puhuvan: — Ei meidän sovi lasten pienille ja herkille sydämille kertoa totuutta, ettei se olekaan ilmassa lentelevä ja savupiipun kautta kulkeva ukkeli, joka on joulupukki. vaan hän on jonkun pienen tytön tai pojan isä, joka on puettuna joulupukiksi . . . Ajattelin heti, että sopiihan niille pienille ja herkille sydämille konekivääri leikkikaluksi. Samoin rikoksia kuvaavat sarjakuvat ja filmit.

Entä me vanhat — koska me tulemme aikuisiksi. Niin, että meille voi kertoa totuuden? Ei mitään parannuksia saada aikaan maailmassa sen paremmin työläisten kuin korkeammassakaan asemassa olevien keskuudessa, pitämällä asioita salassa. Elämä jatkuu samanlaisena eikä korjauksia tule, elleivät kaikki työläiset yhdessä liity niitä virheitä poistamaan.

Meiltä työläisiltä kysytään aina todistuksia ja me viemme ne nähtäväksi. Mutta me emme ole koskaan kysyneet nähtäväksemme työnantajien todistuksia. Tiedämme vallan hyvin, että suurimmaksi osaksi ne todistukset eivät kestäisi päivän valkeutta. Koska se on työläisten hiellä ansaittua rahaa, jolla he maksavat meille niukan palkan. Ruoka ja asuntopalkalla on sanomalehdissäkin tarjolla työtä talousapulaisille Siitä jo näkee minkälaiseen edistykseen on päästy työläisten olojen parantamisessa. Jos saakin pientä taskurahaa, menee se melkein kulkuneuvojen maksuun, jos haluaa vapaapäivänään mennä tuttaviaan tapaamaan. Millä sitten ostaa vaatteita?

Työläisille laitetaan pakkopaitoja, ettei ole lupa lakkoilla tai vaatia enempää palkkaa. Työläisiä vastaan on täällä laadittu laki 33. Onko nykyään vielä niin välinpitämättömiä työläisiä. että he antavat tällaisen lain astua voimaan?

Suurin osa on työläisiä, joiden palkasta otetaan veroina tuollaisten lakien ja pykälien laatijain monikymmentuhantiset vuosipalkat. Ei heillä olisi loistoasuntoa, valmista ruokaa pöydässä ja koti siistinä sen paremmin kuin puhtaita vaatteitakaan, elleivät työläiset pienellä nälkäpalkalla heille niitä tekisi. Työtä tekevä kansanosa on se, joka pystyy määräämään eikä heitä nälässä ja kurjuudessa kiduttavat joutilaat, jotka ennestäänkin suuren pääoman lisäämistarkoituksessa joutessaan keksivät enemmän nylkemis- ja kiristyskeinoja työläisiä kohtaan.

Puhutaan leveällä suulla edistyksestä, joka on kaikkea muuta kuin heidän hyödykseen hengittävien työläisten olojen parannukseksi. Eivät he tule katsomaan onko meillä leipää kaapissa. Onko kaikilla työtä ja asunto.

Luin kerran lehdestä erään englantilaisen loordin sanoneen, että on pidettävä kansa tyhmänä, jotta sitä on helpompi ohjata . . . He osaavat puhua niin monimutkaisesti, että tavallinen ihminen ei huomaakaan, että toisesta puhutaan ja muuta tarkoitetaan.

Minulle on sanottu "korkean hevosen selästä": — Se on jokaisen oma syy, kun ei ole kouluttanut itseään. Siihen vastasin: — Kenellä te olitte silloin työssä pyöreitä päiviä leipäpalkalla kun kävitte kansakoulua aamuyön tunteina? — Minun isälläni oli varoja kouluttaa lapsensa, sain vastaukseksi.

Aivan sama juttu on kapitalistisissa maissa johtoasemissa olevien suhteen. He pitävät puheita asioista, joista eivät tiedä yhtään mitään. Ei yksikään vaaliehdokkaista ole nähnyt nälkää eikä vilua. Yksikään heistä ei ole ollut työttömänä ja pennittömänä kovassa sateessa etsimässä asuntoa siinä toivossa, että jos saa työttömyysavustusta, niin voi maksaa vuokran. Eivät he tiedä miltä tuntuu saada ovilla kieltävän vastauksen. Yksikään heistä ei ole pessyt kenenkään lattioita puolen dollarin päiväpalkalla. Kukaan heistä ei ole hikoillut kaivoksessa lapioimalla kiviä neljän dollarin päiväpalkalla.

Yksikään noista vaaliehdokkaista ei tiedä miltä tuntuu olla pienfarmari, joka ei rahaa näekään. Jos jollakin tavalla, vaikkapa marjoja noukkimalla on saanut rahaa yhden lehmän ostoon ja vuosien kuluttua kasvattanut toisen, joutunut myymään sen parhaassa maidontuotossa ja saa siitä 25 dollaria. Kukaan entisistä ja tulevistakaan johtajista ei ole lapioinut navetasta sontaa, ei käsipelillä tehnyt heinää eikä lypsänyt ja myydessä maitovartista saanut viisi senttiä.

Kukaan heistä ei tiedä miten kovaa on ollut metsätöissä pokasahan aikana, eikä se ole helppoa vieläkään uusin työvälinein. Työntekijä saa kahdeksan jalkaa kanttiinsa ja neljä jalkaa korkeasta koortista vain yhden pöllin hinnan ja sillä on

(Jatkuu sivulla 4)

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantai — torstai 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—5.

Tässä on vastaus korkeisiin kustannuksiin, suuriin käsirahoihin, ikäviin asunto-ongelmiin

KEITH REALTOR
PHOTO MLS LISTINGS

Tämän vuoksi
1) Pieni käsiraha
2) Toronton paras sijainti
3) 1 kuukausimaksu kattaa kaikki
4) Puhdas ja terveellinen ilma
5) Varmuutta, kukaan ei voi häätää teitä
6) Säästöjä säännöllisten kuukausimaksujen vuoksi
7) Omaisuuden arvonnousua, koska suurten kiinteistöjen arvo laskee enemmän kuin pienten

Kysykää 1 tai 2 makuuhuoneen asuntoja asunto-osake yhtiöstä
LAURI KANGAS
Kotiin 225-1751 — KONTTORIIN 487-3333
Toronto, Ontario

Tilatkaa uusi, loistelias ja ajankohtainen julkaisu kauttamme.

NYT UUSI LOISTELIAS TASKU-KUVA-LEHTI
M M MAAILMA JA ME

MAAILMA JA ME on värikkään loistelias uudentyyppinen kuvalukemisto. Kirjan kokoisena ja kiiltokantisena se on mukava sujauttaa taskuun ja ottaa esiin missä vain. Vaihteleva sisältö, n. 150 sivua tekstiä ja kuvia, jokaiselle jotakin.

Irtonumeroita saatavana kustannusliikkeemme kirjakaupoista Sudburysta ja Port Arthurista

Irtonumerot 60c
Postitse lähetettynä 70c

M M MAAILMA JA ME TILAUSKUPONKI

Tilaushinta Canadaan tilattuna: 1 vk $5.75

Tilatkaa osoitteella: VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD 100 Elm Street W., Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Äitienpäiväjuhlaa vietetään Finnish haalilla sunnuntaina toukokuun 12 pnä kello 1.30 ip. Lapset ohjelman esittäjinä. Äidit kukitetaan.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Melody-orkesterin harjoitukset maanantaisin klo 7.30 Finnish-haalilla.

Finnish haalin "markkinatanssien" perimättömät ovipalkinnot ovat Vapauden konttorissa josta ne on saatavissa liikkeen aukioloaikana. Perikää nämä ovipalkinnot mahdollisimman aikaisin ja viimeistään kuluvan toukokuun-aikana.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Äitienpäiväjuhlaan

Pienen pienoisen laulun tein
omalle äidilleni.
Kevään kukkaset hälle vein,
lahjaksi äidilleni.
Äiti on armain päällä maan,
äitiä aina mä muistan.

Näin laulavat lapset äideilleen ensi sunnuntaina äitienpäiväjuhlassa. Heillä on useita pikkulauluja harjoiteltuna joita he esittävät yhdessä ja erikseen. He myöskin voimistelevat sievästi ja lausuvatpa runojakin. Lapset toivovat paljon yleisöä tähän äideille järjestämäänsä juhlaan, on niin hauska esiintyä kun on paljon katselijoita ja kuulijoita.

Tilaisuus alkaa Finnish-haalilla klo 1 30 ip. Lapset antavat ruusut äideille ja tarjoaa iltapäiväkahvit kaikille vapaasti. Tervetuloa.

Äitienpäiväjuhla Wanupin haalilla

Wanupin haalilla on äitienpäiväjuhla ja tanssit lauantaina, toukokuun 11 pnä alkaen kello 8 illalla. Lapset suorittavat tilaisuuteen sopivaa ohjelmaa ja äideille jaetaan ruusut. Sisäänpääsy $1 00. Soittaa Karl Niemen yhtye. Tervetuloa.

— H.

Antti Seppänen kuoli kadulla

Antti Seppänen, 73-vuotias eläkeläinen löydettiin kuolleena maanantaina kadulta, asuntonsa edustalta Alder kadulla. Poliisit arvelevat hänen kuolleen luonnollisella tavalla Kirvesmiehenä työskennellyt Seppänen oli hyvin tunnettu kansalaistemme keskuudessa täällä Sudburyssa ja Pohjois-Ontariossa.

Antti Seppäsen ruumiin löysi kadulta talon edustalta George Mäki, joka asuu samassa talossa. Tri Marcel Prevost on nimitetty kuolemansyyntutkijaksi mutta mitään kuulustelua ei luultavasti pidetä, sanoivat poliisit.

Poliisit oli kutsuttu noin 10.20 ip. tutkimaan asiaa.

Susan Yrjölä kuollut

Mrs. Susan (Hakala) Yrjölä kuoli kotonaan Copper Cliffissa tiistaina toukokuun 7 pnä ollen kuollessaan 91-vuotias.

Lähinnä suremaan jäi yksi poika William Creighton Minelta ja yksi tytär, Sylvia Rautenberg, Copper Cliffissa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautakappelissa. Haudataan St. Timothy Lutheran kirkosta, Copper Cliffista, torstaina kello 2 ip. Lasketaan haudan lepoon Eyre hautausmaahan.

Syytettynä raiskauksesta

Sault Ste. Marie. — Tuomari C E. Boyd määräsi maanantaina kesäk. 11 päivän oikeuskuulustelupäiväksi viittä miestä vastaan joita syytetään samasta raiskauksesta.

Syytetyt ovat Adrian Eugene Carlyle, 23-v. Lively, Ont. läheltä Sudburya, ja neljä soolaista miestä, William John Wright, Joseph Frederick Mowbray, Bruno Andreola ja Graydon Jarrett.

Heitä syytetään nuoren naimisissa olevan naisen raiskaamisesta Island Lake alueella, viime torstaina.

Tilatkaa Vapaus!

Tyttönen putosi laiturilta, hukkui

Kahden vuoden ikäinen sudburylaisen hammaslääkärin tyttönen hukkui maanantai-iltana kun hän putosi laiturilta Ramsay järveen kotinsa edustalla Roderick Ave:lla.

Kun palokuntalaiset kutsuttiin tri H. R. Peltonin kotiin, tapasivat he uhrin Elizabeth Peltonin enon antamassa hänelle tekohengitystä.

Tekohengitystä annettiin hänelle matkalla Sudburyn General sairaalaan, mutta kaikki yritykset olivat turhia ja todettiin hänet kuolleeksi saavuttaessa sairaalaan.

Tri B. F. Hazlewood on nimitetty kuolemansyyntutkijaksi. Vielä ei ole tietoa pidetäänkö asiasta kuulustelua. Poliisit edelleen tutkivat asiaa.

Vanhempiensa mukana jälelle jäi yksi sisko Mary ja yksi veli John sekä isovanhemmat.

Hautaus toimitetaan vain perheen keskuudessa Jackson & Barnard hautakappelista torstai-aamuna. Haudataan Sudburyn Roomanlaiskatoliseen hautausmaahan.

Viisi metsäpaloa valvottavana

Yli 70 miestä on valvomassa viittä metsäpaloa Sudburyn alueella Tulipalon vaara vaihtelee korkeasta äärimmäisyyteen.

Suurin metsäpalo on Capreolista itään, missä noin 130 eekkeriä palavaa puskikkoa saatiin kontrollin alaiseksi maanantai-iltana. Jonkun aikaa kotienomistajat tällä alueella olivat valmiina muuttamaan.

Maa- ja metsäviraston henkilökunta ja Capreol-Hanmer kunnan palokunta taistelivat tulta vastaan yli viisi tuntia ennen kuin saivat siitä vliotteen.

Kolmekymmentä eekkeriä ruohikkoa ja puskikkoa Capreolista pohjoiseen on vielä valvonnan alaisena, samoin kuin kuuden eekkerin alue Norman kunnassa.

Toiset palot olivat Awrey kunnassa, 18 mailia itään Sudburysta ja lähellä Garson Mine. Noin eekkeri puskikkoa paloi näissä molemmissa paikoissa.

Maa- ja metsäviraston virkailija Len Ridsdill sanoi, että kaikki palot aiheuttivat ihmiset jotka käyttivät metsikköä huvitteluun.

15-vuotiaalle pojalle elinkautinen

Fort Frances. — Miestappoon syyllistyneeksi julistetulle 15-vuotiaalle pojalle, Tommy Hawkelle, annettiin täällä elinkautinen vankilatuomio.

Tuomion langettanut tuomari D. R. Morand sanoi, että Manitoulin intiaanireservaatiolta kotoisin oleva Hawke voi päästä ehdonalaiseen vapauteen 7 vuoden kuluttua tai sitä aikaisemminkin.

Hawkea syytettiin 60-vuotiaan John Wappelin taposta. Wappelin ruumis löydettiin marraskuun 12 p. Barwickissa, 30 mailin päässä Fort Francesista länteen sijaitsevalta farmiltaan. Hänet oli ammuttu kuoliaaksi.

— Sitte koira tietää uneihensa kun häntä kastuu.

Jalasjärvi.

Laulu lapselle, virsi kualleelle.

Mänttä.

KOSKA IHMINEN ON AIKUINEN

(Jatkoa sivulta 3)

perheellisen tultava toimeen. Mutta menkääpä ostamaan valkkapa ohut rima lautatarhasta, niin se maksaa jo saman kuin mitä mies pokasahan aikana sai puukoortista. Jokainen voi arvioida kuinka monta rimaa tulee yhdestä tukista . . . Kun lisäksi istuu lämpimässä huoneessa ei tarvitse olla pakkasessa puita katkaisemassa eikä väsyttää itseään paksussa lumessa kahlaamalla. Ei tarvitse olla räntäsateessa märkänä kiskomassa tukkia pinoon, joten helpolla raha toisille tulee.

Yksikään noista johtajiksi pyrkijöistä ei ole ollut hiilikaivoksessa likaamassa itseään ja hikoilemassa nokilientä silmilleen sekä lisäksi hengenvaarassa jos onnettomuuksia sattuu. Sen vähemmän heistä on kukaan ollut roskien korjaajien töissä.

Kukaan näistä johtajista ei olisi tällaisissa töissä ollessaan kyennyt rakentamaan itselleen edes mökkiä, sen paremmin kuin pystyisi matkustelemaan tai pysyisi edes leivissä.

Jos tällaisista heille puhuisi, niin he sanoisivat — mene kotiisi, jota ei kumminkaan ole. Kun olemme koko ikämme heille raataneet, niin kai ajattelevat, ettei meistä ole heille enää paljoa hyötyä. Onhan ukomailla tulossa satoja tuhansia nuoria uusiksi orjiksi, joista he yrittävät imeä voimat entisten mallien mukaan.

Kaikki mitä näemme ja kosketamme on työkansan tekemää. Ja mitä meille on annettu siitä palkaksi? Raihnainen keho ja tyhjä käsi. Silloinkin kun päivätyöstä on maksettu viisikymmentä senttiä, on ollut maksettava siitä matkakulut, jos työpaikka oli siksi kaukana, ettei sinne olisi jaksanut kävellä. On ollut melkein kerjättävä yösija ja ruoka . . . Mutta työläisten päälle pakkopaitojen pukijat, työläisten äänestämät päämiehet saavat vapaat kyydit ja hotellimaksut, vaikka ovatkin 40 tuhannen vuosipalkalla.

Täällä Vancouverissa ovat kaikki viisaita, aina poliiseista lähtien. He kuuluvat ammattiyhdistyksiin. Ainoat tyhmät ovat taloustyöläiset, joilla ei ole uniota. Siksipä meille ehdotetaankin työtä vain ruokaa ja asuntoa vastaan. Eivät ne koroillaan elävät rikkaat tule meille armorumpua lyömään, vaan nauravat partaansa, kun emme ymmärrä järjestäytyä. Ja olipa hallituksessa kuinka monta komiteaa tahansa, niin halpapalkkaisille työläisille ei näy minkäänlaista parannusta. Kunhan ovat siellä jos jonkinlaisilla arvonimillä veronmaksajien rahaa tuhlaamassa suuriin palkkoihinsa. Kun he osaavat tuon lupauksia täynnä olevan puhetaidon, niin pysyvät viroissaan.

Täällä Vancouverissa on ruokapalkalla olevilla palvelijoilla pienin palkka $40.00 kuussa ja seuraavat $60.00 ja $80.00. Toiset saavat yli kaksisataa helpommasta taloustyöstä kuin mitä tekee tuo, joka on ruokapalkalla. Torontossa on tilanne sama, mutta Sudburyssa on vielä huonompaa.

Minä olen yksi näistä tyhmistä, joka olen tehnyt elämäni ajan työtä ilmaiseksi ja olen siksi juuri työtä vailla kun haluaisin saada siitä palkkaa. Hallituksella on aivan turhaa odottaa asiaan parannusta. Sen paremmin kuin hintojen valvontaakaan. Mutta joukkotyö on voimaa. Yksilöinä emme saa mitään aikaan. Siksipä toivoisinkin kaikkien kanssasisarien ja -veljien kuulostelevan ja etsivän työläisten kokoontumispaikkoja. Niissä tunnemme saman rasituksen ja sorron alla olon.

Oli sydäntälämmittävää täällä Vancouverissa huhtik. 27 päivä nähdä suurilukuisten marssi Vietnamin sotaa vastaan. Niin valtava joukko tunnuksineen vaati ihmisoikeutta. He ansaitsevat kunnioituksen.

Miten toisenlainen oli huomio Clinton haalin 55-vuotisjuhlassa. Se oli noihin marssijoihin nähden pieni määrä ihmisiä, joka antoi huomion raskaan työn raatajien kulttuurityölle. Niille, jotka ovat koettaneet toimia ja kynsin hampain pitäneet kiinni omasta kokoontumispaikastaan, jossa on tilaisuus esiintyä näyttämöllä ja muussa toiminnassa arkisen työn lomassa.

Tähän juhlaan oli kutsuttu ohjelmaa monelta eri järjestöltä, mutta kaikki eivät olleet voineet saapua. Ukrainian tanssijoille oli tapahtunut ikävä auto-onnettomuus ja he olivat joutuneet sairaalaan. Toivomme heille pikaista paranemista. Venäläiseltä haalilta oli eräs naistoveri pitämässä tervehdyspuheen. Ruotsalaiselta haalilta oli Gunnar Abbors laulamassa kauniilla äänellään. Kommunistipuoluetta edusti Nigel Morgan, joka puheessaan mm. lausui: "Jospa tämän haalin seinät voisivat kertoa 55-vuotisen tarinan, niin varmasti siinä olisi paljon sisältöä . . ." Kiitokset ansaitsevat kaikki vierailevat esiintyjät.

Oman haalin jäsenille lausun myös kiitokset esityksistä ketään erikseen mainitsematta. En malta silti sivuuttaa Ihaksen puhetta, jossa hän selosti tarkalleen tämän Clinton haalin historiaa alusta alkaen. Siinen sisältyi haalin sulkemiset ja toiminnan maan alle painumiset . . . Omasta puolestani sanon, että totuus ei pala tulessakaan. Se roihuaa maan alla ja tulivuoren purkauksen lailla voi toiminnan kaatajille tulla halla . . . — Siiri S. Poutanen.

Canadalaisnuori pidätetty Milanissa

Milan. — Eräs 18-vuotias canadalainen vangittiin täällä keskiviikkona sen jälkeen kun poliisit pakoittivat hänet ampuen ulos yhdestä Milanin kirkosta, mistä hänen väitetään yrittäneen varastaa taide-aarteita.

Kirk Ryan Macklynia, Edmontonista, syytetään poliisin vastustamisesta.

Saatuaan ilmiannon kirkon puhdistajanaiselta, poliisit saartoivat taideaarteista rikkaan basilikakirkon Sisään mennessään poliiseja kohti väitetään ammutun alttarin takaa.

Poliisit ampuivat vastaan ja hetken kuluttua Macklyn vangittiin. Häneltä löydettiin vain vale eli leikkipyssy.

Poliisit väittävät löytäneensä pojalta isälleen kirjoittaman kirjeen, missä hän sanoo aikovansa varastaa kalliita taideaarteita joko Milanin tuomiokirkosta tai St. Peter's kirkosta Roomasta. Pojan isä on poliisien tiedonantojen mukaan Edmontonin yliopistossa opetusasiain tutkimusosaston palveluksessa.

Mehiläiset tappoivat työmiehen

Fortaleza, Brasilia. — Afrikkalaismehiläiset ovat saaneet uuden uhrin.

Tappaja-mehiläisparvi pisteli erästä maataloustyöläistä Quixeramobin-piirissä niin pahoin että mies kuoli.

Näiden mehiläisten sanotaan surmanneen kaksitoista henkilöä sen jälkeen kun ne tuotiin Afrikasta 1956 tarkoituksella parantaa Brasilian hunajan laatua.

LEIPOMINEN

Jos taikinan tai leivottujen leipien päälle levittää ohuen muovilevyn nousevat ne nopeammin.

OPISKELIJAT MARSSIVAT 30 RINNAN PARIISISSA

Pariisi. — Boulevard St. Germain oli keskiviikkoiltana Halles aux Vinsista Boulevard St. Micheliin asti yhtenä opiskelijamerenä.

He tulivat katua pitkin jalkakäytävältä jalkakäytävälle ulottuneena rivistönä marssien 30-40 henkeä rinnan. Mielenosoittajat tuntuivat olleen ryhmittyneinä ollen kaksi tai kolme johtajaa kussakin ryhmässä. Opiskelijat huutelivat kuorossa tunnuslauseitaan tässä rauhallisessa mielenosoituksessa.

Mielenosoitukseen osallistui jonkun verran kansalaisia ja kaikenikäisiä ihmisiä, mutta enemmistö oli nuoria opiskelijoita. Joillakin heistä oli Castro-mallinen parta, pitkä tukka jne. Siellä oli palmikkopäisiä nuoria miehiä ja naisia — kauniita neitosia ja iäkkäitä naisia. Monella mielenosoittajalla oli sateenvarjo kylmää kevätsadetta vastaan.

Yhtään poliisia ei ollut näkyvissä, vaikka katujen varsilla oli parkkeerattuna poliisiautoja ja ambulansseja.

"Vapauttakaa toverimme", hokivat mielenosoittajat kuorossa tarkoittaen tämä niitä opiskelijoita jotka poliisit ovat pidättäneet aikaisemmista mielenosoituksista.

"Alas poliisit" huusivat jotkut. "Te olette kaikin vastuussa."

Aikaisemmin päivällä presidentti Charles de Gaulle yhdessä opetusministerin kanssa määräsi avattavaksi Sorbonnen yliopiston, mikä on ollut suljettuna opiskelijamellakoiden johdosta viime perjantaista alkaen. Se oli varauksin tehty sovittelutoimenpide viranomaisten toimesta.

AINOASTAAN PERJANTAINA
(HUOMENNA TK. 10 P.)
Tavatkaa SULO HEINO McLeodissa ja ostakaa mikä uusi Ford auto tahansa perjantaina niin saatte . . .

Autoradion ILMAISEKSI
McLEOD MOTORS
65 LARCH STREET SUDBURY

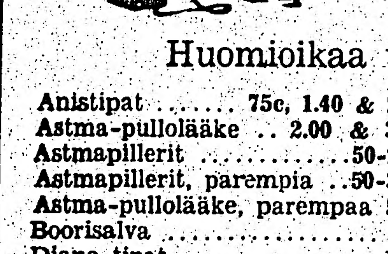
SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä
Huomioikaa useiden uudet hinnat

Anistipat .... 75c, 1.40 & 2.50
Astma-pullolääke .. 2.00 & 3.00
Astmapillerit 50-2.75
Astmapillerit, parempia ..50-3.75
Astma-pullolääke, parempaa 5.00
Boorisalva 65c
Diana-tipat 1.59
Ekseema salvaa lapsille 1.50
Ekseema-salva 1 uns. 1.25
2 uns. 2.00
Eurooppalaiset kuumelasit .. 1.49
Eetteri valeriaan .... 75c & 1.40
Flu- ja kylmyyden kapsellit 1.75
Hoffman-tipat .. 65c, 1.20 & 2.35
Hermolääke .... 1.75 & 3.00
Hotapulveria .. 12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva .... .75
Hermo- ja unipillerit 1.50 & 2.50
Hilsetystautisalva 3.27
Jodisalva 1 uns. 85c, 2 uns. 1.50
Jotkaalisuola 2 uns. 1.00
4 uns. 1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille 1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin .... pullo 3.50
Kolikkitipat .... 75c & 1.40
Kamferttisprii ...... 65c & 1.20
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns. 3.50
Kalkkimaltopillerit 100-90c
200-1.75
Kalkkimaltopulverit ... ½ p. 1.35
1 pauna 2.50
Korvavahan puhdistustipat 2.00
Lapamatokapsellit 3.75
Lasten-kuumelääke 2.60
Lyijyvesi 75c
Maksa- ja sappilääke 7.00
Männyntervaa 75c
Mikstuura ...... 75c, 1.40 & 2.50
Mentolisprii .... 1.00 & 2.00
Mentholi- ja kamferttisalvaa 75c
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo ...... 1.75 & 2.75
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma 1.45

Munuaispillerit, parhaat .. 1.49
Mustajuuri, 1 pauna 2.25
Pantavene "Peppi" kapsellit miehille 2.75
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) ... tus. 1.20, 2 tus. 2.25
Päänsärkypillerit (voimakkaita) 100-1.89
Peräpukamasalva 1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat 2.65
Pikiöljyä (parasta) .. 85c & 1.60
Riikabalsami ...... 1.25 & 2.50
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit .... 24—2.00
Reumatismilääke p. 2.00 & 3.00
Reumatismilinimentti 1.00 & 1.69
Rautaviini 1.25
Ruokahalulääke .... 1.50 & 2.50
Rauta- ja maksakapselit 50-2.49
Salisylaatipillerit ..... pullo 1.50
Salisylaatipulverit 4 uns. ... 1.25
8 uns. ... 1.90 — 1 p. ... 2.90
Shampoo hilseelle 2.25
Suojasalvaa, ehkäisee käsien rohtumisen 1.69
Sydänvahvistustipat .. 85c & 1.60
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Sinkkisalva 75c
Sualohappokapselit .... 50—1.60
100—2.75
Tulikukkasalva 65c
Tupakoimisen ehkäisy purukumi 1.98
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — Pak. 1.50
Umpitautipillerit 95c
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit .... 1.25 & 2.98
Vatsalääke ruoansulatus häiriöille, pullo ... 1.75 & 2.25
Vatsahaavalääke pullo 3.25 & 6.00
Verenkiertolääke ..... pullo 4.90
Verenpuhdistuslääke 8 uns. 1.75
Varmuusesineitä, tus. .... 1.80, 3 tus. 4.80. Paremmat tus. 3.75

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut: 1 pauna 23c, 3 p. 39c, 5 p. 55c ynnä 5% Ont. myyntivero Ont. tilauksista
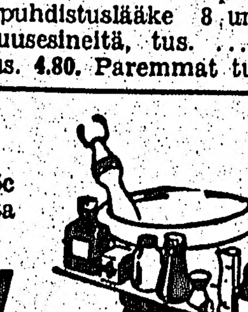
Kari Pharmacy
PUHELIN 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

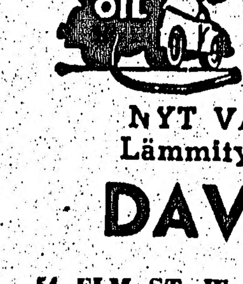

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että säiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
54 ELM ST. W. Puhelin 675-5647 SUDBURY

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
Brynolf Poutiaisen
MUISTOLLE
Kuoli toukokuun 11 pnä 1967

Kovalle tuntui kohtaloni silloin,
en luullut yksinäni jaksavan,
vaan aika lääkkehistä parhain,
on tuonut rauhan tullessaan.

Sinua muistellen,
Vaimosi MARTHA.

Isä uupui, nukkui hiljaa,
kun sydän viimeisen kerran löi.
Kalliit muistot sulta jäivät,
palkita niitä en mä voi.

Tyttäresi
HELGA PERHEINEEN.

Tehkää Suomi-matkanne
BALTIC STEAMSHIP LINES'in
matkustajalaivalla
"ALEXANDR PUSHKIN"
Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.

Kulkuvuorot Montrealista:

TOUKOKUUN	30
KESÄKUUN	29
ELOKUUN	15
SYYSKUUN	16
LOKAKUUN	17

Kulkuvuorot Helsingistä:

TOUKOKUUN	15
KESÄKUUN	15
HEINÄKUUN	14
ELOKUUN	31
LOKAKUUN	2

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkoilla ei mitään vaihtoa, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

SUOMALAINEN ACS WELDING
99 JOHNSON AVE.
PORT ARTHUR, ONT.
Valmistaa parhaat saunan kiukaat Järvienpäässä.
Tilauksesta kiukaat lähetetään minne hyvänsä Canadassa.
Puh. 344-5031 — Ilt. 344-4103

MYYTÄVÄNÄ
"Caragana" aitapensaita, vadelmapensaita, mansikan taimia, mustia ja punaisia viinimarjapensaita, raparperi- ja parsaheinätaimia, hedelmäpuita, sinisiä kuusia, hedelmäpensaita, monivuotisia varjo- ja aitapensaita.
HANSEN'S
Puhelin 345-7415
Riverside Drive
Port Arthur Ontario
(9-16-23-30-6-13)

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

HYVÄÄ RUOKAA
KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.
HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.
Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

AISTIKAS, SISÄLTÖRIKAS ja AJANKOHTAINEN JULKAISU
VAPPU 1968
ON ILMESTYNYT
48 sivua ja kannet — Hinta $1.00
RUNSAS JA ARVOKAS KUVITUS
Hieno täysikokoinen kansikuva Sudburyn Ramsey-järveltä koristaa julkaisun ulkoasua.

SISÄLTÖ:

Työkansan juhla
Kuolema
Sininen ovi
Ensimmäiset vuoteni farmilla
Punainen kangas kepin nenässä
Luminen tie, minne se vie
Nykyajan kevät
Laulu myrskyssä
Veljeni Vappu 50-v. sitten
Elämän polulta
"Hippie" nuorisosta
Koskea katsellessa
Punainen lippu
Rukous
Nyt kevät on
Vietnamilainen kalastajanainen
Tuulastamassa
Vappujuhlille Ouluun
Oi kansat keväimen
Kiusaus
Valtameren ihmeet
Vappu
Muistelmia menneiltä vuosilta
Tulo satamaan
Vietnamin ongelma
Me olemme eläkeläisiä
Kuulut taiteilijat rauhan puolesta
Punaiselle kaartille
Rakkaus, perhe ja raha
Etelä-Afrikan rotusorto ja me
Carl Sandburg — raivaaja
Taitoniekka — kirpun kengittäjä
Olipa kerran, Christian Werner
Hopeinen kala
Kun tähdet tulivat

Julkaisua on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai voi tilata suoraan osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO